
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa

3 Uvodnik

5 Iz provincialata

15 Iz našega Reda

31 Iz naših samostanov

45 Iz naših misijonov

48 Odmevi

50 Statistika verske prakse

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
leto XLIX

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Danilo Holc, prov. tajnik
Prelom in priprava za tisk: mag. p. Tomaž Majcen
Odgovarja: dr. p. Igor Salmič, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše

UVODNIK

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku!

Ko vstopimo v cerkev Božjega groba v Jeruzalemu, imamo dve možnosti: ali zavijemo na desno, na kraj Jezusovega križanja, ali pa na levo, kjer se nahaja prazen grob. Kam je treba iti najprej? Če želimo skupaj z Jezusom prehoditi zadnje trenutke njegovega zemeljskega življenja, se bomo gotovo najprej odpravili proti Kalvariji, na kraj njegove smrti, in šele potem proti njegovemu grobu. A če želimo doumeti osrednje Kristusovo sporočilo o smislu in viziji človekovega življenja, je bolj primerno najprej obiskati prazen grob. Zakaj? Zato ker je Kristusovo vstajenje tisto, ki usmerja vse drugo in ki v pravo luč postavlja vse ostale Jezusove izkušnje. Z vidika vstajenja lahko razumemo njegovo poslanstvo, njegove čudeže, njegovo oznanjevanje evangelija. Njegova najtežja preizkušnja, od izdaje do zatajitve, trpljenja in smrti na križu, šele z vidika njegovega vstajenja dobi poln pomen. Seme se presoja, ko nastopi žetev, in pravo vrednost vinske trte spoznamo šele takrat, ko okusimo vino, in ne takrat, ko zobamo grozdje. Če posledica Kalvarije ne bi bil prazen grob, potem naša vera ne bi imela nobenega smisla. Če bi Kalvarija imela zadnjo besedo, bi lahko Jezusa danes občudovali zgolj zaradi njegovega razdajanja drugim, nič več. V naši zavesti bi v najboljšem primeru ostal kot poraženec, ki se je kljub junaškim dejanjem na koncu predal usodam temine smrti, v najslabšem primeru pa ga danes sploh ne bi poznali. Če Kristus ni vstal, so blagri le oporoka za nesrečnike, ki v nas vzbujajo zgolj sočutje in nič drugega. Če Kristus ni vstal, je prazna naša vera in smo od vseh ljudi najbolj pomilovanja vredni (1 Kor 15,14.19). Toda Kristus JE vstal od mrtvih! To je naša vera in na tem dogodku temelji celotno pričevanje apostolov, začeniši s Petrom, ki je nekaj dni pred tem Jezusa zatajil in pobegnil. Sedaj pa isti Peter v moči Kristusovega vstajenja oznanja evangelij vsemu svetu in šele sedaj prvak apostolov nima več strahu pred smrtjo, kajti smrt je bila premagana.

Drama vsega sveta se odvija ravno tam, pred pra-

znim grobom v Jeruzalemu: tam odpadejo vsi »torej, ne vem, v bistvu, bomo videli ...«, odpadejo vsi izrazi in izkušnje naše neodločnosti in pasivnosti, ki pogosto krojijo naše življenje in nam preperečujejo, da bi živeli z odločnostjo in navdušenjem. Pred praznim grobom resnično bolje razumemo Jezusa, ki pravi: »Vaš 'da' naj bo 'da', vaš 'ne' naj bo 'ne'; kar je več kot to, je od hudega« (Mt 5,37).

Dragi bratje in sestre! Kristusovo vstajenje ni produkt človekove domišljije, ki bi z obljubo večnega življenja tolažila ljudske množice; ni zgolj spomin na čudežni in spektakularni dogodek pred skoraj 2000 leti. Sveti Pavel je jasen: »Kristus je vstal od mrtvih, prvenec tistih, ki so zaspali« (1 Kor 15,20). Kristus je torej vstal in v moči tega bomo vstali tudi mi. To je pravo velikonočno veselje: ne praznujemo samo Kristusove zmage nad smrtjo, ampak skupaj z njim tudi našo zmago nad njo. Naše vstajenje je naš cilj, je naša prihodnost, je naša dokončna smer.

Če je naš pogled uprt v prihodnost, pa to ni samo pričakovanje trenutka, ko nas bo – tako upamo – Gospod poklical k sebi. Ta prihodnost določa tudi naše sedanje življenje. Na kakšen način? Poglejmo na primer, kje ponavadi iščemo svojo identiteto. Pogosto se sprašujemo: Kdo sem, zakaj imam takšen značaj? Ponavadi svojo identiteto iščemo v preteklosti. Psihologi zatrjujejo, da so za oblikovanje osebnosti odločilna prva tri leta življenja. Mnogotere sedanje rane, ki so bolj ali manj razvidne, naj bi izhajale iz kakšne travme v najzgodnejšem otroštvu. Nekateri želijo tegobe iz preteklosti razrešiti, da bi se osvobodili, drugi se z njimi opravičujejo, tretji pa se z njimi postopoma sprijaznijo in v miru sobivajo z njimi.

Ko pa govorimo o večnosti in o večnem življenju, se zavemo, da se naša identiteta ne nahaja le v preteklosti, ampak predvsem v prihodnosti, saj imamo svoje korenine v nebeškem kraljestvu. Bolj ko se bližamo cilju, bolj postajamo to, za kar nas je Bog ustvaril: nekdo, ki v polnosti pripada Nje-

mu in v sebi nosi Njegovo življenje. In to bomo v vsem razmahu okusili v večnosti. Na zemlji izkušamo krhkost, nezvestobo, oddaljitve in žalitve, a vse to nas ne pobije, ker vemo, da bomo v nebeškem kraljestvu v polnosti zaživelih odnos z Gospodom in brati.

Če se torej zavedamo, kaj nas čaka in k čemu smo najgloblje poklicani, bo resnica večnega življenja usmerjala tudi naše vsakdanje življenje. Že sedaj bomo sledili tisti poti, ki nas bo vodila do končnega srečanja z Vstalim. V tej zavesti nas bodo povsod in kjerkoli vodila dejanja, ki imajo okus po večnosti. Predvsem v odnosu do drugih. Ponavadi smo strokovnjaki pri odkrivanju napak pri ljudeh, najbolj pri tistih, ki jih dobro poznamo. Lahko se zgodi, da nam gredo najbolj na živce tisti, s katerimi živimo v istem samostanu. Na površje pridejo predvsem njihova nepopolnost, grehi, krivičnost do nas. Če bomo resno vzeli velikonočno sporočilo vstajenja, bomo na brate začeli gledati drugače: če se zavedamo, da je brat ob nas poklican v prijateljstvo in občestvo z Bogom, ga bomo že v tem

trenutku skušali gledati takšnega, kot bo na koncu v nebeškem kraljestvu. Za nas je velikonočno sporočilo ravno v tem: da v drugem že vidimo odrešenega človeka. Da se ne ustavljamo ob njegovih napakah, ob preteklih negativnih izkušnjah, kajti njegove napake ali značaj ne tvorijo njegove najgloblje identitete. Naše najgloblje bistvo in smisel življenja je v tem, da bomo vedno z Gospodom, v popolni ljubezni z Njim in z drugimi.

Dragi bratje in sestre! Ob tem, ko se veselimo vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa, se hkrati veselimo tudi vstajenja bratov in sester, s katerimi živimo, in vseh, ki jih bolj ali manj poznamo. Na ta način bo imelo naše medsebojno bratsko življenje drugačen okus, okus po nebesih.

Vsem voščim blagoslovljeno veliko noč, ki je močnejša ne samo od koronavirusa, ampak od vsake smrti, fizične ali duhovne.

Mir in dobro!

p. Igor Salmič,
prov. minister

IZ PROVINCIALATA

Prot. št. 0092/2021

Tokio, 2. februar 2021

S. E. R. br. Martin KMETEC OFMConv,
nadškof metropolit Smirne (Izmir)
Turčija

Dragi sobrat,

z daljne Japonske, kjer se udeležujem rednega provincialnega kapitlja Province brezmadežnega spočetja Blažene Device Marije, se obračam nate z voščilom blagoslova in zagotovilom svoje molitve.

Gospod te je izbral, da boš vodil latinsko Cerkev, ki je kot romarka navzoča v smirnski škofiji. Gre za področje, ki je zelo zgodaj spoznalo krščanstvo. Vem, da je tvoje misijonarsko srce manjšega brata že napolnjeno z ljubeznijo do črede, ki jo moraš sedaj spremljati kot pastir.

Izzivom, ki jih ta služba nosi že sama po sebi, se pridružuje tudi sedanji zgodovinski trenutek, ki je zaznamovan z znatnimi težavami. Prosim torej Svetega Duha, da ti ob maziljenju pri današnji posvetitvi v škofa podari tudi luč svoje modrosti in moč svoje milosti.

Naj te varuje Najvišji, Bog usmiljenja in dobrote.

br. Carlos A. Trovarelli,
generalni minister

Velik pastir male črede –
reportaža s škofovskega posvečenja
p. Martina Kmetca v Izmirju

»Ej, a si se že testiral?« To je bilo najpogostejše vprašanje v zadnjih dneh pred odhodom v Turčijo konec letošnjega januarja. Zdelo se nam je neverjetno, da s Ptujja nismo smeli na Hajdino, lahko pa smo odpotovali v Turčijo, seveda s posebnim razlogom: škofovsko posvečenje slovenskega minoriga p. Martina Kmetca je bil namreč zgodovinski dogodek. P. Martin je na škofovsko posvečenje v Izmir, ki je potekalo 2. februarja 2021, z gostoljubno gesto povabil nekaj svojih sorodnikov in rojakov iz Slovenije. Na pot se je odpravilo sedem članov ekspedicije: trije redovniki (p. Milan Kos, p. Robert Bahčič in p. Igor Salmič) ter štirje člani Kulturnega društva Podlehnik in moške sekcije Zbora svetega Viktorina Ptuj: Dušan Winkler, Maks Feguš, Peter Feguš in Janez Feguš. Na pot smo se podali 29. januarja popoldne, v domovino pa smo se vrnili 5. februarja. Predstavil bom nekatere utrinke, ki so nas nagovorili.

Petek, 29. januar 2021: Ker v času epidemije nismo navajeni potovati, smo si rekli, da za vsak primer pridemo na letališče Brnik vsaj tri ure pred predvidenim poletom. Letališče je bilo ob 17. uri pusto in prazno in bali smo se, ali sploh obratuje. Priskrbeli smo si vse potrebne dokumente; najpomembnejši med njimi pa ni bil potni list, ampak

negativni PCR-test na novi koronavirus. Ko se je bližala ura poleta, se je tudi letališče že lepo napolnilo. Na isto letalo, ki je letelo v Carigrad, so se vkrcali tudi slovenski nogometni sodniki, ki so odpotovali na priprave v Antalijo. Letalo se je pošteno napolnilo in zgrabila nas je panika: če tukaj ne bomo dobili covida, potem ga ne bomo nikjer drugje. Sicer je bilo nekaj opozoril o spoštovanju varnostne razdalje, a resničnost je bila povsem drugačna. V Carigradu smo pristali malo čez polnoč po lokalnem času. Časa za let proti Izmirju nismo imeli veliko, zato smo se na največjem letališču na svetu morali pošteno podvizati, da smo še pravočasno prispeli do izhoda, od koder smo skočili na naslednje letalo. Brez večjih pretresov smo okrog 3. ure zjutraj varno pristali v Izmirju. Tam sta nas z velikim veseljem pričakala p. Martin Kmetec in spreobrnjeni Turek diakon Nicolas. Peljala sta nas do škofijske kurije, ki se nahaja v bivšem kapucinskem samostanu in je bila naš dom v teh dneh.

Sobota, 30. januar 2021: Šli smo na kratek sprehod po mestu Izmir. Presenetilo nas je, da je bilo štirimilijonsko mesto povsem prazno, le na kakšnega zapuščenega psa smo naleteli. P. Martin nam je razložil, da v času epidemije covida Turki med vikendom ne smejo zapustiti svojega doma. Na lastne oči smo se prepričali, da ljudje te stroge ukrepe upoštevajo. Pa tudi policija. Ko smo se sprehajali ob morju, so nas varuhi reda hitro legitimirali, da so se prepričali, da nismo domačini, temveč tujci. Za tuje turiste omejitev gibanja namreč ne velja. Ogledali smo si nekatere katoliške cerkve v središču mesta: cerkev sv. Polikarpa (kjer biva nadškof), stolnico sv. Janeza Evangelista ter cerkev Device Marije, kraj škofovskega posvečenja. Slednja cerkev je edina v mestu, ki je potresa v zadnjih letih nista tako močno prizadela kot vse ostale. Samo v njej je bilo omogočeno bogoslužje z verniki. Nekatere cerkve se sedaj prenavljajo, kar je velik finančni zalogaj, zato se domačini po pomoč obračajo tudi v tujino, predvsem v Nemčijo in Italijo. Na škofiji smo spoznali upokojenega

nadškofa msgr. Lorenza Pirettija, ki nas je navdušil s svojo pozornostjo in spravljal v dobro voljo s svojim humorjem. Posebej pa sta nas navdušili dve redovnici, Italijanki po rodu, ki predano in zvesto opravljata različne službe na škofiji.

Nedelja, 31. januar: Ogleдали smo si stari del mesta Izmir, ki se je nekoč imenoval tudi Smirna. Smirna je nadvse pomemben kraj za kristjane, saj gre za eno od sedmih Cerkev, na katero se je v Knjigi razodetja obračal apostol Janez: »Vem za tvojo stisko in za tvoje uboštvo – vendar si bogat« (Raz 2,9). Apostol je po eni strani izpostavil materialno uboštvo, po drugi pa duhovno bogastvo smirnske Cerkve. Eden prvih smirnskih škofov je bil apostolski oče sv. Polikarp, učenec apostola in evangelista Janeza ter sedanji zavetnik nadškofije. Gospod je po apostolu Janezu Smirni na koncu namenil še nekaj spodbudnih besed: »Bodi zvest vse do smrti in dal ti bom venec življenja« (Raz 2,10). Cerkvi, ki je bila močno preizkušana zaradi preganjanja, je Kristus, Prvi in Zadnji, Alfa in Omega, vplival pogum in tolažbo. Počasi smo se začeli zavedati pomembnosti smirnske Cerkve, ki nima samo bogatega zgodovinskega izročila, temveč je tudi danes poklicana, da ostaja zvesta Gospodu in s tem daje upanje mnogim drugim krajevnim Cerkvam, ki so se utrudile na poti za Njim. V mestu smo si najprej ogledali staroveško središče, kasneje pa tudi starodavno utrdbo na vrhu hriba, od koder se odpira prelep pogled na Izmir. Tu je tudi

kraj – sicer ne posebej označen – mučeništva škofa sv. Polikarpa, ki je za Božje kraljestvo leta 155 daroval svoje življenje. Popoldne smo odpotovali na drug konec mesta ter obiskali cerkev in samostan sv. Helene, kjer je v prvem obdobju svoje turške avanture deloval p. Martin. Trenutno tu biva in deluje škofijski duhovnik iz Poljske. Pokazal nam je vsa obnovitvena dela v cerkvi in župnišču.

Ponedeljek, 1. februar: Škofovsko posvečenje se je nezadržno bližalo, pritisk je naraščal in pevci so imeli intenzivne pevske vaje. Ostali smo se odpravili proti severu in obiskali Pergamon. Mesto je znano po tem, da je po njem dobil ime pergament, ki naj bi ga tu iznašli. Od tu je izhajal tudi znameniti zdravnik Galen, katerega teorije so dolgo časa vplivale na evropsko medicino. Mesto z akropolo skriva veliko zakladov, med njimi Hadrijanov oz. Trajanov tempelj in Zevsov oltar, ki so ga arheologi pred 150 leti po odkritju odnesli kar s seboj v Berlin. Seveda pa mesto povezuje tudi z apostolom Janezom, ki Pergamon (podobno kot Smirno) omenja v Knjigi razodetja in pohvali zvestobo tamkajšnje krščanske skupnosti: »Vendar se držiš mojega imena in nisi zatajil vere vame« (Raz 2,13). Zavedajoč se slabosti človeške narave, Jezusov najljubši učenec Pergamonu polaga na srce: »Sprebrni se torej!« (Raz 2,16). Isti apostol je svoje tretje pismo namenil prav škofu Gaju iz Pergamona. Zalotil sem se v razmišljanju, kako močna je morala biti vera in zvestoba male krščanske skupnosti, da je obstala in prekvasila tedanje močne poganske kulte in pogansko kulturo.

Torek, 2. februar: Dočakali smo dan D, praznik Gospodovega darovanja v templju, ki je bil izbran za dan škofovskega posvečenja. Vsekakor zelo močna simbolika ob posvetitvi redovnika za nadškofa. A preden je bil ta dan zaznamovan z velikim veseljem, je moral skozi veliko preizkušnjo. Nepričakovano nam jo je zagodlo slabo vreme. Izmir je v noči s ponedeljka na torek zajelo močno deževje, ki je poplavilo večji del mesta, tudi cerkev, kjer naj

bi bilo škofovsko posvečenje. Toliko dežja domačini ne pomnijo vsaj štirideset let.

Bali smo se, da ta dan sploh ne bo prišlo do velikega dogodka. Pri kosilu so nas obvestili, da posvečenja ne bo ob 16. uri, temveč v najboljšem primeru uro in pol kasneje. Vodo so prostovoljci iz cerkve uspešno odstranili s črpalko. Strah se je sčasoma polegel, dež je pojenjal in s slovesno mašo smo lahko pričeli ob 17.30 po lokalnem času. V cerkvi so se ob upoštevanju protikoronskih ukrepov zbirali verniki, tako domačini kot gostje. Lepo je bilo videti predstavnike različnih krščanskih Cerkev, tako katoliških kot pravoslavnih in protestantskih. Posebej smo se razveselili slovenskega veleposlanika v Turčiji mag. Primoža Šeliga. Kljub temu da so kristjani v Turčiji le mala čreda, se je pri obredu dihal zrak veseljnosti. Ta se je občutila že pri posvečevalcih, saj so bili navzoči trije škofje različnih narodnosti iz različnih katoliških Cerkev in obredov. Glavni posvečevalec je bil msgr. Paul Russel, apostolski nuncij v Turčiji, sopusvečevalca pa msgr. Lorenzo Piretto, dosedanji nadškof v Izmirju, in msgr. Ramzi Garmou, nadškof kaldejskih katoličanov v Diyarbakirju. Sveto mašo je z ubranim petjem lepo popestril že omenjeni kvartet iz Ptuja oz. Podlehnik.

Med obredom so se mi odstirale različne misli in občutja. Ob poškodovanih cerkvah v mestu sem imel pred seboj prizor, kako Bog naroča sv. Frančišku Asiškemu, naj popravi cerkev. In p. Martin je prejel podobno poslanstvo. Po eni strani me je obdajala radost, da je papež v p. Martinu prepoznal vrednega naslednika sv. Polikarpa, po drugi strani

pa je bila navzoča tudi skrb zaradi težke odgovornosti ob prevzemu nadškofije in nezavidljivega položaja krščanske skupnosti. Kdor pozna položaj kristjanov v Turčiji, se zaveda, da ni romantičen. Ko ravno omenjam sv. Polikarpa, se mi zdi, da so današnji časi podobni njegovim: Cerkev je bila takrat mala skupnost, v milosti in nemilosti vladarjev, ki so jo preganjali. Danes ni veliko drugače.

Sedanost spominja na predkonstantinsko Cerkev, ko skupnosti Jezusovih učencev ni bilo omogočeno svobodno oznanjevanje. A kakor je bila v Pavlovih in Polikarpovih časih mala čreda kristjanov zelo živa in je prekrasila družbo, tako z upanjem zrem tudi na smirnsko nadškofijo in Cerkev v Turčiji, da bo kljub malemu občestvu ostala živa priča Kristusovega odrešenja. Bolj kot nam v Sloveniji je kristjanom v Turčiji jasno, da Cerkev ni od tega sveta.

Ob zaključku škofovskega posvečenja se je p. Martin Kmetec zahvalil za dar škofovskega posvečenja: »Ob nagovoru vam vsem mi prihajajo na misel besede prijatelja škofa 'Dobrodošli v škofovskem kolegiju naslednikov apostolov /.../ vendar ne pozabite, da bo Božja sodba do nas zahtevnejša!' Tega se globoko zavedam, zato vas prosim, da mi pomagate in molite zame, da bo moje upanje vedno močno, moja vera živa in da bo moja ljubezen vedno delovala.«

Sreda, 3. februar: Dan po posvečenju smo se vsi skupaj odpravili na romanje v Marijino hišo nad Efezom, kjer je novi smirnski nadškof daroval zahvalno mašo in svojo nadškofijo priporočil Marijiniemu varstvu. Gre za posebej milosten kraj, saj naj bi po lokalni tradiciji tukaj dejansko živela Božja Mati in bila od tu tudi vzeta v nebo. To izročilo sloni na številnih videnjih mistikinje Anne Katherine Emmerick, ki je živela na prehodu med 18. in 19. stoletjem. Po njenem pripovedovanju naj bi

Marija prišla v Efez z apostolom Janezom, potem pa naj bi se umaknila v bližnji samotni kraj v gorah, kjer naj bi z njo živeli še dve ženi. In p. Martin si res ni mogel izbrati lepšega kraja za evharistično bogoslužje.

Popoldne si je en del skupine pred vrnitvijo v Izmir ogledal še staro mesto Efez, tako grško-rimski kakor tudi bizantinski del. V bizantinskem delu smo občudovali ostanke velike krščanske bazilike, kjer se nahaja grob apostola Janeza, v grško-rimskem Efezu pa smo 'pasli oči' nad Celzovo knjižnico, rimskim amfiteatrom, termami, mnogimi svetišči, vse dokler nismo dospeli do ogromne Marijine bazilike, na kraj, kjer se je leta 431 obhajal tretji vesoljni koncil po vrsti, ko so slovesno razglasili Marijino božje materinstvo.

Efez se velikokrat omenja v Svetem pismu: nanj se je obračal apostol Janez v Razodetju (2,1–7), o njem pa govorijo tudi Apostolska dela (18,19–19,40) in Pavlovo pismo Efežanom. Tu je Pavel bival tri leta in zapustil neizbrisen pečat s svojim učenjem in zgledom, ob tem pa ni manjkalo vznemirjenja in uporov, saj so se mnogi bali, da bo Pavel s svojim oznanjevalnim delom uničil znameniti kult boginje Artemide.

Četrtek, 4. februar: P. Martin nam je omogočil, da smo se v eni izmed izmirskih bolnišnic lahko testirali. Oddahnili smo si, ko smo dobili negativen PCR-izvid. Novi nadškof je imel veliko obve-

znosti ob začetku prevzema nadškofije, vsi ostali iz skupine pa smo obiskali še en kraj, tesno povezan s sv. Pavlom: Milet. Tu je apostol narodov srečal starešine iz Efeza in jim namenil poslovljni govor, ki je neke vrste Pavlova duhovna oporoška (Apd 20,18–36). Ko smo zrli na kraj, kjer naj bi Pavel nagovoril starešine, smo tudi mi prebrali to besedilo. Priznam, da je bil ob škofovskem posvečenju to zame eden najmočnejših trenutkov celotnega bivanja v Turčiji. »Moje življenje ni omembe vredno, samo da dokončam svoj tek in dovršim službo, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da izpričam evangelij o Božji milosti ... Hodil sem med vami in vam oznanjal kraljestvo, a zdaj vem, da mi po slej nobeden izmed vas ne bo več gledal v obraz ... Pazite nase in na vso čredo, v kateri vas je Sveti Duh postavil za škofove, da bi pasli Božjo Cerkev, ki si jo je pridobil s svojo krvjo ... Vsem sem vam dal zgled, kako moramo s trdim delom pomagati slabotnim in se spominjati besed Gospoda Jezusa, ki je rekel: 'Večja sreča je dajati kakor prejemati.' Po teh besedah je pokleknil in vsi skupaj so molili. Nastal je velik jok, vrgli so se Pavlu okrog vratu in ga v slovo poljubljali.« Ob tem sem se zamislil: Kakšna bo moja duhovna oporoška? Kaj bo ostalo od mojega dela ob koncu življenja? Zaželel sem si,

da bi od vsega Pavlovega naročila vsem nam ostale žive besede: »Večja sreča je dajati kakor prejemati.« To je zapuščina svetega Pavla in novega smirnškega nadškofa p. Martina, ki je s polno razpoložljivostjo dal samega sebe za to zahtevno apostolsko službo.

Petek, 5. februar: Prišel je dan slovesa. Po zajtrku smo se poslovili od p. Martina, a le za kratek čas, saj skupaj načrtujemo, da nas bo v Sloveniji obiskal konec junija. Diakon Nicolas in redovni sestri so nas prijazno spremili do izmirskega letališča, kjer smo se najprej vkrcali na letalo za Carigrad, po dobrih petih urah čakanja pa še na letalo za Brnik. Polni nepozabnih vtisov smo se s hvaležnostjo v srcu vrnili na svoje domove, zavedajoč se posebnega privilegija, ki smo ga bili v teh dneh deležni.

Na tem mestu se nadškofu in metropolitu msgr. p. Martinu Kmetcu iz srca zahvaljujem za gostoljubje in domačnost, ki smo ju bili deležni vsi gostje iz Slovenije. Verjamem, da se je tudi njemu utrnila kakšna solza sreče, ko je sredi Izmirja ob navzočnosti sobratov in prijateljev zaslišal slovensko pesem.

p. Igor Salmič

Uvodnik predsednika uprave Aninega sklada za glasilo Anine drobtinice

Spoštovani!

Z apostolskim pismom *Patris corde – Z očetovskim srcem*, ki je izšlo na praznik Brezmadežne, se papež Frančišek spominja 150-letnice razglasitve sv. Jožefa za zavetnika vesoljne Cerkve. Zaradi tega bo do 8. decembra 2021 potekalo leto svetega Jožefa.

V ozadju apostolskega pisma je pandemija covid-19, ki nam je dala razumeti, piše Frančišek, pomen navadnih ljudi, tistih, ki so daleč od središča pozornosti vsak dan potrpežljivi in vlivajo upanje, sejejo soodgovornost. Prav tako kakor sv. Jožef, »mož, ki je ostal neopažen, mož vsakdanje obzirne in skrite prisotnosti. In vendar je njegova vodilna vloga brez primere v zgodovini zveličanja.«

V 4. točki svojega pisma z naslovom *Oče v sprejemanju* je papež zapisal, da Jožef sprejme Marijo, ne da bi postavljajl preventivne pogoje. Zaupa angelovim besedam. »Plemenitost njegovega srca ga je naučila, da je to, kar se je naučil po postavi, podredil ljubezni; in danes, v tem svetu, v katerem je psihično, besedno in fizično nasilje nad ženskami očitno, se Jožef predstavlja kot lik spoštljivega in nežnega moža, ki se kljub temu, da nima vseh podatkov, odloči za Marijin ugled, dostojanstvo in življenje. V njegovem dvomu, kako naj se najbolje odloči, mu je Bog pomagal izbrati, tako da je razsvetlil njegovo presojo.«

V našem življenju se velikokrat zgodijo stvari, katerih pomena ne razumemo. Pogosto je naš prvi odziv razočaranje in upor. Jožef svoje razmišljanje pušča ob strani, da naredi prostor za to, kar se dogaja, in ne glede na to, kako zelo skrivnostno se lahko zdi njegovim očem, to sprejme, prevzame za to odgovornost in se pomiri s svojo zgodovino. Če se ne pomirimo s svojo zgodovino, nam ne bo uspelo narediti niti naslednjega koraka, ker bomo vedno ostajali talci svojih pričakovanj in posledičnih razočaranj.

Duhovno življenje, ki nam ga kaže Jožef, ni takšno, da pojasnjuje, ampak takšno, da sprejema. Samo iz tega sprejemanja, iz te pomirjenosti lahko zaslu-timo večjo zgodovino, globlji pomen. Zdi se, da odmevajo ognjevit Jobove besede, ki na ženino povabilo, naj se upre zaradi vsega zla, ki se mu dogaja, odgovori: »Dobro smo prejeli od Gospoda, zakaj bi hudega ne sprejeli?« (Job 2,10)

Jožef ni človek, pasivno vdan v usodo. Njegova vloga je pogumna in močna. Sprejemanje je način, po katerem se v našem življenju kaže dar moči, ki prihaja od Svetega Duha. Samo Gospod nam lahko da moč, da sprejmemo življenje tako, kot je, da naredimo prostor tudi za protislovni, nepričakovani in razočarajoči del bivanja.

Jezusov prihod med nas je Očetov dar, da bi se vsak spravil z lastno zgodovino tudi takrat, kadar je ne razume popolnoma.

Kakor je Bog dejal našemu svetniku: »Jožef, Davidov sin, ne boj se« (Mt 1,20), se zdi, da ponavlja tudi nam: »Ne bojte se!« Odložiti moramo jezo in razočaranje ter brez kakršnekoli svetne vdanosti v usodo, pač pa z močjo, ki je polna upanja, narediti prostor temu, česar nismo izbrali in vendar obstaja. Takšno sprejemanje življenja nas uvede v skrivni pomen. Življenje vsakega izmed nas se lahko čudežno ponovno začne, če najdemo pogum, da

ga živimo skladno z evangelijem. In ni pomembno, če se zdi, da se je doslej vse obrnilo na slabo in so nekatere stvari nepovratne. Bog lahko stori, da med skalami poženejo rože. Tudi če nam naše srce kaj očita, je On »večji od našega srca in spoznava vse« (1 Jn 3,20).

Ponovno se vrne krščanski realizem, ki ne zavrže ničesar, kar obstaja. Resničnost je v svoji skrivnostni neupogljivosti in zapletenosti nosilka smisla bivanja s svojimi lučmi in sencami. Zaradi tega apostol Pavel reče: »Vemo, da njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu« (Rim 8,28). In sv. Avguštin dodaja: »Tudi tisto, kar se imenuje zlo.« V tem celostnem pogledu vera osmisli vsak vesel ali žalosten dogodek.

Daleč od tega torej, da bi verovati pomenilo najti lahke tolažilne rešitve. Vera, o kateri nas uči Jezus, je vera, ki jo vidimo pri sv. Jožefu, ki ni iskal bližnjic, ampak se je z »odprtimi očmi« soočil s tem, kar se mu je dogajalo, in za to osebno prevzel odgovornost.

Jožefova sprejemljivost nas vabi, da sprejemamo druge brez izključevanja, takšne, kakršni so, s posebno ljubeznijo do slabotnih, ker si je Bog izbral to, kar je slabotnega (prim. 1 Kor 1,27); ker je »oče sirotam in varuh vdovam« (Ps 68,6) in ukazuje, naj ljubimo tujca. Rad si predstavljam, da je Jezus v Jožefovem vedenju dobil navdih za priliko o izgubljenem sinu in usmiljenem očetu (prim. Lk 15,11–32). Tako je zapisal papež Frančišek.

Pred nami so letošnje Anine drobtinice, ki nas želijo spodbuditi prav v smeri papeževega nagovora. V njih bomo lahko začutili utrip življenja družin v preteklem letu, ki je bilo zaznamovano z epidemijo. Bogu smo hvaležni za vse lepo, kar se je zgodilo. Hkrati mu izročamo vse preizkušnje in težave, ki so nas doletele.

Obenem se polni človeškega upanja in zaupanja v Božjo pomoč oziramo v leto, ki je pred nami. Načrtovani dogodki – čeprav negotovi – želijo biti družinam v duhovno pomoč v rasti in hkrati prilžnost za telesno sprostitev. Nikakor pa ne smemo pozabiti, da želijo družine opogumiti, da niso same in da se spleča truditi. Že iz same revije in tudi drugače je namreč moč razbrati, da je veliko dobrih družin, ki želijo izpolnjevati Božje načrte tudi v teh časih posebne preizkušnje.

Prav je, da vsaka družina razmišlja o poslanstvu, ki ji ga je Bog namenil v življenju, ter s pomočjo Anine ustanove, duhovnih voditeljev in dobrih prijateljev pogumno stopi na pot oznanjevanja družinskih vrednot ljudem v svoji okolici ali na delovnem mestu.

Hvaležen, da ste pripravljeni z nami deliti prispevke v tej reviji ter biti pričevalci Božje dobrote, vas lepo pozdravljam in vam želim, da ostanete zdravi!

p. Milan Kos,
predsednik uprave

XXVII. seja provincialnega defnitorija
Zaradi epidemije koronavirusne bolezni je 21. decembra 2020 XXVII. seja prov. defnitorija potekala kot videokonferenca.

1. Uvodna molitev

P. Igor Salmič je pripravil uvodno molitev, v kateri je povezal Frančiškovo praznovanje božične skrivnosti z evharistijo.

2. Branje in potrditev zapisnika prejšnje seje
Zapisnik je bil sprejet in potrjen.

Opomba: Nov prevod Konstitucij je že oblikovan, vstavili se bodo še zadnji popravki pred tiskom.

3. Br. Klemen Slapšak – prošnja za diakonsko posvečenje

Br. Klemen Slapšak je na provincialat poslal dopis z dne 13. decembra 2020, v katerem prosi za prejem diakonskega posvečenja. Prebrali smo poročilo o njem, ki ga je sestavil njegov vzgojitelj p. Slavko Stermšek. Provincialni minister s privolitvijo svojega defnitorija daje br. Klemnu Slapšaku dovoljenje za prejem diakonskega posvečenja. Posvečenje bo zaradi zdravstvenih ukrepov ob epidemiji z manjšim številom navzočih potekalo predvidoma 28. decembra 2020 ob 16. uri v župnijski cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Posvečevalec bo ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore.

4. Minoritski samostan sv. Frančiška v Piranu – prošnja za finančno pomoč

Gvardijan samostana sv. Frančiška v Piranu br. Robert Horvat je na provincialat poslal dopis z dne 19. decembra 2020, številka 27/20, v katerem prosi za finančno pomoč pri obnovi križnega hodnika. Provincialni minister s privolitvijo svojega defnitorija samostanu v Piranu odobri omenjeno finančno pomoč.

XXVIII. seja prov. defnitorija

Zaradi epidemije koronavirusne bolezni je 26. januarja 2021 XXVIII. seja prov. defnitorija potekala kot videokonferenca, in sicer po srečanju gvardijanov s prov. vodstvom.

1. Refleksija 36. srečanja gvardijanov s prov. vodstvom
Srečanje gvardijanov s prov. vodstvom smo ocenili

kot koristno, lepo. Potekalo je v sproščenem vzdušju. Predstojniki samostanov so podali svoja poročila, v katerih so se osredotočili predvsem na življenje bratov, kar se tiče kreposti ponižnosti. Potekalo je tekoče, vsebinsko strnjeno, zato je bilo krajše, kar smo še posebej pozdravili.

2. Branje in potrditev zapisnika prejšnje seje
Zapisnik je bil potrjen.

3. P. Janez Šamperl – vrnitev v provinco

P. Janez Šamperl se 28. februarja 2021 vrača iz Assisija v matično provinco v Sloveniji. O njegovem mestu in vlogi v provinci ter bodoči skupnosti se bo provincialni minister še pogovoril z njim.

4. P. Anton Borovnjak – prošnja za študij

P. Anton Borovnjak je na provincialat poslal dopis z dne 10. januarja 2021, v katerem prosi za podiplomski študij v Rimu. Prov. minister s svojim defnitorijem daje p. Antonu Borovnjaku dovoljenje za podiplomski študij.

5. P. Franc Meško – zdravstveno stanje

Glede na zdravstveno stanje p. Franca Meška smo mnenja, da bi bilo zanj najbolje, da se mu ponudi možnost premestitve v minoritski samostan sv. Petra in Pavla na Ptuj. Predvidoma naj bi se p. Franc v omenjeni samostan preselil do 1. marca 2021.

6. Komisija za prenovo provincialnih statotov

Glede na končani prevod prenovljenih Konstitucij ter trenutno prevajanje potrjenih generalnih statotov je treba razmišljati že o pripravi novih provincialnih statotov. Za pripravo besedila, ki bi ga morda lahko pregledali in potrdili že na naslednjem rednem provincialnem kapitulju, je ustanovljena komisija za pripravo prenovljenega besedila provincialnih statotov. Prov. minister s svojim defnitorijem potrjuje za predsednika te komisije p. Janeza Kurbusa, kot člana pa p. Danila Holca in p. Tonija Brinjovca.

7. Odbor za pripravo simpozija ob 50. obletnici province

XV. redni prov. kapitelj je pod točko 11 sprejel sklep, da bo slovenska minoritska provinca leta 2022 obhajala 50. obletnico svoje samostojnosti. Ob tem praznovanju bomo organizirali tudi simpozij, ki ga bo pripravil poseben odbor. Za predsednika novoustanovljenega odbora za pripravo simpozija ob 50. obletnici

provinca prov. minister s svojim definitorijem imenuje p. Marjana Vogrina, ki bo v ta odbor izbral še druge člane in sodelavce.

8. Razno

a. Slovenska minoritska provinca bo ob posvečenju p. Martina Kmetca za nadškofa, ki bo potekalo 2. februarja 2021 v Izmirju, izbrala primerno darilo. Posvečenja se bosta kot zastopnika province udeležila prov. minister p. Igor Salmič in p. Milan Kos.

b. Prov. minister p. Igor Salmič namerava še pred poletjem, če bodo zdravstveni ukrepi to dopuščali, izvesti redno provincialno vizitacijo naših samostanov.

c. Ob papeževi razglasitvi leta sv. Jožefa se želimo tudi kot provinca vključiti v to obhajanje, saj je zavetnik province. Konkretnejše sklepe o načinu obhajanja in praznovanja bomo potrdili na naslednji redni seji.

d. Prov. minister s svojim definitorijem zelo priporoča vsem bratom, da se, ko bo to mogoče, cepijo proti koronavirusu.

XXIX. seja prov. definitorija

V minoritskem samostanu sv. Antona Padovanskega v Turnišču je 22. februarja 2021 potekala XXIX. seja prov. definitorija.

1. Uvodna molitev

P. Danilo Holc je za uvodno molitev izbral psalm iz Frančiškovega molitvenega bogoslužja Gospodovega trpljenja.

2. Branje in potrditev zapisnika prejšnje seje

Zapisnik je bil potrjen.

Opomba: Po sklepu provincialnega ministra z njegovim definitorijem bo p. Janez Šamperl 15. marca 2021 postal član samostanske skupnosti Sv. Trojice v Halozah.

3. Srečanje s samostansko skupnostjo sv. Antona Padovanskega

Gvardijan p. Toni Brinjovc je predstavil življenje in delo samostanske skupnosti. Poudaril je lepe in odprte bratske odnose. Bratje se o vsem lahko svobodno in iskreno pogovorijo, predvsem med obroki, za katere si vzamejo veliko časa. Gojijo redno skupno molitev in meditacijo, kolikor dopuščajo številne pastoralne

obveznosti. Trenutno je poleg pogovorov in osebnih srečanj njihovo glavno poslanstvo maševanje in spovedovanje. Ob nedeljah imajo kar osem sv. maš in pred vsako je tudi v tem času epidemije precej spovedovanja. Srečevanj po skupinah in verouka še ni. Počasi bodo začeli z mašami za veroučence, kar bo obenem priložnost za katehezo. Prov. minister se je bratom lepo zahvalil za njihovo pričevanje ter apostolat.

4. Postni čas

Letos obhajamo 800-letnico Nepotrjenega vodila, ki je duhovno zelo bogato. Provincialni minister s svojim definitorijem zato sprejme sklep, da bi bratje v tem postnem času dvakrat na teden prebrali kakšen odlomek iz njega. Ob tem naj se bratstva po svoji presoji odločijo še za eno konkretno odpoved.

5. Praznovanje sv. Jožefa in leta sv. Jožefa

Papež Frančišek je razglasil leto sv. Jožefa, ki traja od 8. decembra 2020 do 8. decembra 2021. Ob tem je izdal apostolsko pismo z naslovom *Z očetovskim srcem* (Patris corde). Ker je sv. Jožef zavetnik naše province, je prav, da se v tem letu še posebej pridružimo praznovanju. MINPS bo za slovesno bogoslužje na praznik sv. Jožefa pripravil nekaj predlogov. Samostanskim skupnostim je svetovano, da v tem času poromajo v eno izmed cerkva, ki je posvečena sv. Jožefu. Pripravili bomo večjo podobico z molitvijo k sv. Jožefu, prav tako pa izdali posebno znamko z motivom sv. Jožefa iz piranskega samostana.

6. Sofinanciranje dokumentarnega filma o škofu Antonu M. Slomšku

Dr. Ivan Štuhec je v imenu odbora za Slomškovo kanonizacijo na provincialat 21. januarja 2021 poslal dopis, v katerem prosi za sofinanciranje filma o škofu Slomšku. Projekt so zaupali Studiu Siposh. Glede na predvideni delež ministrstva za kulturo, občin, škofij in posameznih redov je prov. minister s svojim definitorijem sklenil, da bo slovenska minoritska provinca za omenjeni projekt prispevala predlagano vsoto.

7. Razno

Naslednja seja prov. definitorija bo predvidoma 22. marca 2021 v samostanu Sv. Trojice v Halozah.

p. Danilo Holc,
prov. tajnik

IZ NAŠEGA REDA

BOŽIČNO PISMO GENERALNIH MINISTROV FRANČIŠKOVE DRUŽINE

Assisi, 25. december 2020

*Ljudstvo, ki je hodilo v temi, je zagledalo veliko luč,
nad prebivalci v deželi smrtne sence je zasvetila luč.
(Iz 9,1)*

Vsem sestram in bratom
Frančiškove družine
Upanje je drzno!

Dragi sestre in bratje celotne Frančiškove družine, Gospod naj vam podeli mir!

Božični jezik je poln glasbe in svetlobe. Ko Tomaž Čelanski pripoveduje zgodbo o božiču v Grecciu, piše: »Noč je osvetljena kot dan, razveseli tako človeka kot zver. Ljudje prihajajo, navdušeni nad to novo skrivnostjo novega veselja. Gozd okrepi krik in balvani odzvanjajo radost množice. Bratje pojejo, hvalijo Boga in cela noč je polna veselja.« (1 Cel 30)

Luč od zgoraj že zaznavamo in zato tokrat želimo predstavniki velike mednarodne Frančiškove družine uporabiti jezik glasbe za razmislek o čudovitih odzvokih, ki jih najdemo v encikliki *Vsi smo bratje* (Fratelli tutti).

1. GLASBENO OBVESTILO

1.1. Nova glasbena partitura

Advent je skoraj končan in božič je že tu! Loči nas le nekaj dni do konca leta 2020, ampak že lahko rečemo, da je bilo to zelo posebno leto. Zdi se, da smo v zadnjih nekaj mesecih doživeli toliko, kot bi običajno v desetletju. Zaradi tem, kot so virus, politične spremembe, protesti v številnih državah, napetosti, vojne, nestrpnost, okoljska vprašanja, kaotični tokovi, se nam zdi, da je svet postal temnejši in zaradi dejavnikov, ki vključujejo različne omejitve, tudi bolj zaprt [glej papež Frančišek, *Vsi smo bratje* (Fratelli tutti – FT), prvo poglavje: Sence zaprtega sveta, čl. 9–55]. Točno v tem trenutku zgodovine nam je papež Frančišek dal svojo encikliko *Vsi smo bratje*. V njej deli svojo željo, da bi imeli pogum sanjati, si prizadevati za povezanost v človeško družino, v globalni objem med sestrami in brati, »sinovi te iste zemlje, ki gosti vse nas« (FT 8).

Papež encikliko predstavi s posebnim sklicevanjem na bratsko ljubezen, ki jo je živel in gojil brat Frančišek – ljubezen tako do bližnjih kot do oddaljenih. Da, res, govori o ljubezni do Gospodovih bitij, ampak najprej o ljubezni do tistih, »s katerimi ga je družilo isto meso« (FT 2), do revnih in obrobnih. Sveti oče poudarja tudi globok pomen zgodovinskega in preprostega obiska brata Frančiška pri sultanu Maliku al-Kamilu v Egiptu. Ubožec iz Assisija je sultana srečal kot brata, kot oseba s »srcem, ki ni poznalo omejitev in je preseglo razlike v poreklu, državljanstvu, barvi ali veri« (FT 3). Papež Frančišek pravi, da je sv. Frančišek imel sposobnost sporočanja Božje ljubezni in je bil »vsem kot oče, ki je razvnel sanje o bratski družbi,« kar je bilo svetemu očetu glavna motivacija pri pisanju nove enciklike (FT 4).

To je torej še toliko večji razlog, da motivira nas kot člane Frančiškove družine! O tem želimo povedati več. 3. oktobra lani (2020) smo bili generalni ministri Frančiškove družine prisotni na grobu svetega Frančiška v Assisiju, medtem ko je papež Frančišek maševal in podpisal svojo encikliko! Svetega očeta smo lahko pozdravili v imenu vseh vas. Ob tej priložnosti, ki nam jo je ponudila Previdnost, želimo odgovoriti na posebno povabilo, naslovljeno na celotno družino, najprej pa na nas, ministre. Gre za povabilo, da vzamemo okrožnico *Vsi smo bratje* in njena spoznanja zares, da bi jo videli kot darilo in zavezo, ki nam jo je dal papež v letu 2020, da bi jo cenili, saj prihaja od svetega Frančiška po papežu Frančišku kot nova glasbena partitura, ki se jo moramo naučiti, vaditi in izvesti kot del odlične skladbe zgodovine.

1.2. Različne glasbene note, uglašene v akord z imenom upanje

Papež Frančišek je realist in nima pomislekov pri imenovanju stvari s pravim imenom. V svoji analizi položaja, v katerem se je znašel današnji svet (FT 9–55), govori o »gostih meglah, ki jih ne smemo prezreti« (FT 54). Ampak ne ostaja pri tem. Kaj predlaga ob trpljenju, s katerim se sooča človeštvo? Upanje! In kaj s tem misli?

»Upanje govori o žeji, o težnjah, o hrepenenju po polnosti, o uresničnem življenju, o tem, da smo umerjeni po velikih stvareh, kot so resnica, dobrota in lepota, pravičnost in ljubezen. [...] Upanje je drzno, zna preseči osebno lagodje, varnost in plačilo, ki zožujejo obzorje, da bi se odprli velikim idejam, zaradi katerih je življenje lepše in vrednejše« (FT 55).

In kje najdemo upanje? Mogoč je nagonski odgovor, da ga je treba najti v Bogu – in ta popolnoma drži. Vir upanja in veselja sta Bog in njegov evangelij. Papež Frančišek nas je na to že spomnil v spodbudi *Veselje evangelija* (Evangelii Gaudium – EG), ko je poudaril, da resnično veselje izhaja iz vezi med Bogom in človeško osebo, med kristjanom in Jezusom Kristusom (EG 1–8). To je prva nota glasbenega akorda upanja – odkritje, da smo Božji otroci in tudi njegovi prijatelji.

To spoznanje je osnova vsakega dejanja solidarnosti in vsakega družbenega prijateljstva, ker če smo res otroci istega očeta, potem to pomeni, da so vsi okoli nas sestre ali bratje, nihče pa ni ravnodušen do svojih sester in bratov. *Vsi smo bratje* nas opominja na nekaj pomembnega: upanje ni nekaj, kar človek pridobi sam ali s samotarskim življenjem, neodvisno od drugih. Ne, upanje se gradi skupaj, v ponovnem odkrivanju svojih sester in bratov. To je torej druga nota akorda – odkritje, da nismo izolirani, da obstajajo drugi, da smo vsi med seboj povezani, da drug drugega potrebujemo in »da se nihče ne more rešiti sam« (FT 54).

In ker živimo na tem planetu in v tem trenutku zgodovine, se naše upanje ukvarja z našim bivališčem, zemljo. Papež Frančišek nas v spodbudi *Hvaljen, moj Gospod* (Laudato si' – LS) po priznanju, da »gre v našem skupnem domu marsikaj hudo narobe«, vabi k upanju, »da vedno obstaja rešitev, da lahko vedno spremenimo smer, da lahko vedno nekaj storimo, da bi težave rešili« (LS 61). Tretja nota upanja ima torej okus po sladki vodi, vonju čistega zraka neokrnjenih gozdov in zvoku tropskega gozda, napolnjenega s pesmijo tisočih ptic. In ta nota zaokroža akord upanja – če bi bil akord okrnjen, če bi manjkala katera od treh not, bi bilo slišati nepopolno.

2. NA KONCERTU

2.1. Osnovni ritmi – odnos in srečanje

Hvaljen, moj Gospod sprašuje, kaj želimo od našega sveta v prihodnosti, kakšen planet želimo. *Vsi smo bratje* pa preverja, kakšne odnose si želimo v prihodnosti. Vsebina okrožnice nas vabi k odkrivanju in negovanju upanja v svet, ki je »odprt« (prim. FT, poglavje III: Načrtovati in ustvarjati odprti svet, 87–127), zagotovo pa postavlja tudi vprašanja o naši identiteti, poslanstvu in posledično naši formaciji. Če prenesemo ta vprašanja v kontekst Frančiškove družine, bi se lahko vprašali naslednje: Kakšen prihodnji frančiškovski svet želimo kot Frančiškovi predati tistim, ki bodo prišli za nami? Kakšne bodo njegove vrednote, življenjski slog in mišljenje? Bistveno, kakšne odnose želimo v našem frančiškovskem svetu? In končno, ali želimo, da bo ta naš frančiškovski svet dostopen in odprt za vse?

Okrožnica *Hvaljen, moj Gospod* je poudarila, da je svet mreža odnosov (ne pozabimo, »odnos« je ena osrednjih kategorij v frančiškovski miselnosti), kjer je vse povezano (prim. LS 117). *Vsi smo bratje* pa pravi, da se ta mreža odnosov na žalost trga, da nam grozita osamitev, izolacija. Toda enciklika predlaga rešitev, ko poudari, da je upanje najti v kulturi srečanja (prim. FT 30).

Kako ustvariti kulturo srečanja? Papež Frančišek opozarja, da »nobena sprememba ni mogoča brez spodbud in izobraževanja« (LS 15) in da lahko smernice za ta namen črpamo iz »zaklada krščanske duhovne izkušnje« (LS 15), mi pa lahko dodamo, tudi iz frančiškovske izkušnje. To pomeni, da morajo naši različni programi vzgoje (formacije) in študija (oboje, tako *ratio formationis* kot *ratio studiorum*) natančno in jasno vključevati papeževa spoznanja v zvezi s človekom, družbeno in »okoljsko« vzgojo. Vprašati se moramo, kako lahko naši programi vzgoje (formacije) odgovorijo na vprašanje, kako spodbuditi to kulturo srečanja. Kajti *bližina* je tisto, kar rešuje, pa ne samo človeštvo, ampak tudi zemljo, naš dom.

2.2. Uvodni ritmi – pozornost in dialog

S komentiranjem prilike o usmiljenem Samarijanu nas papež Frančišek opozori, da smo »vsi zelo zagledani v svoje potrebe« (FT 65) in da posledično tvegamo, da smo podobni duhovniku in levitu, ki sta brezbrizna do moža, »ki so ga napadli na cesti« (FT 63). Ko ocenjujemo, kako pozorni smo do drugih, bi se lahko vprašali, ali »nas pogled na človeka, ki trpi, vznemirja, moti, saj nismo pripravljeni tratiti časa s težavami drugih ljudi« (FT 65). Ena izmed najboljših stvari, ki bi jih lahko želeli sebi (in ne samo za božič), je, da bi imeli več poguma in si resnično pogledali »zgled usmiljenega Samarijana« (FT 66), »da bi spet prebudili poklic državljanov naše dežele in vsega sveta, poklic snovalcev novih družbenih vezi« (FT 66). Pravzaprav »vsaka druga izbira vodi ali v družbo razbojnikov ali tistih, ki hodijo mimo, ne da bi čutili usmiljenje do ranjenega in trpečega človeka na cesti« (FT 67). Medtem ko si tega želimo, se postavlja drugo vprašanje: Kako smo lahko še bolj ustvarjalni in se ne predamo »izključujoči družbi«, ampak smo namesto tega »možje in žene, ki sprejemajo krhkost drugih« (FT 67)? Kako smo lahko bolj pozorni do drugih? Kako smo lahko še bolj drzni v tem, da smo blizu najmanjšim od vseh? (prim. FT 233–235).

Ko papež Frančišek govori o viru navdiha za svojo encliko *Hvaljen, moj Gospod*, omenja poleg svetega Frančiška ljubljenegega »ekumenskega patriarha Bartolomeja« (LS 7). Tokrat pa pri viru navdiha za *Vsi smo bratje* dá priznanje velikemu imamu Ahmadu Al-Tayyebu (prim. FT 29). Tako papež Frančišek ponuja konkreten in ustrezen primer dialoga, ki smo ga kristjani, ne da bi se odpovedali svoji identiteti (prim. FT 3), pozvani iskati »med vsemi ljudmi dobre volje« (FT 6). Kot frančiškovske sestre in bratje smo že vključeni v ta dialog na različnih krajih in na različne načine; morda pa se lahko vprašamo, kako naj povečamo možnosti za dialog in srečanja z vsemi, še posebej s tistimi, ki sicer ne delijo naše vere, pogosto pa živijo in delajo ob nas.

Sveti Frančišek nam je zapustil nekaj praktičnih predlogov: lahko začnemo z njegovim pozdravom »*Gospod naj ti da mir!*« (prim. Oporoka 23) Da bi lahko nekoga tako pozdravili, ga moramo najprej *videti*, nato pa pozdrav

postane uvod v dialog! Spomnimo se, da je pozdrav svetega Frančiška naslovljen na vse – v enaki meri in z enako vljudnostjo do vseh (prim. tudi FT 222–224)! Ni izjem, ker je Frančišek vse priznaval za sestre ali brate in je vedel, da v Božjem srcu ni drugorazrednih otrok!

2.3. V glasbeni šoli

Papež Frančišek nam je podaril novo glasbeno partituro, da se jo naučimo. Delo se morda zdi zapleteno, vendar vemo, da se vsa dela sprva zdijo zapletena. Nota za noto, ritem za ritmom, počasi se trudimo, da bi bili sposobni delo dobro predstaviti. To novo delo govori o sanjah o odprtem svetu, svetu, kjer so srečanja tista, ki so pomembna, kjer so mogoči novi življenjski slogi, novi načini gledanja in razmišljanja. Tudi mi smo odgovorni za izvedbo tega dela. Zato moramo nujno najti notranje procese (znotraj reda, npr. v vzgoji – formaciji) in zunanje procese (v zvezi z našim služenjem v svetu), da bi nam isti procesi lahko omogočili oblikovanje po glasbi, ki je skrita v partituri okrožnice *Vsi smo bratje*.

Kje se torej lahko naučimo not tega novega glasbenega dela? Božični čas nam prihaja na pomoč in nas vabi, da gremo v najboljšo glasbeno šolo. Pravzaprav sam sveti Frančišek potrjuje, da je božič najboljši čas za vadbo: »Tisti dan bo Gospod razodel svoje usmiljenje: tisto noč svoj spev« (OfP 5,5). Srečanje poteka v Betlehemu – sam Bog prispeva h kulturi srečevanja in se približa, tako da postane eden izmed nas. Bog vzpostavlja dialog, ki je v začetku brez besed, gre samo za izmenjavo pogledov. Kako čudovito je, da prvič od nastanka sveta Marija iz Nazareta gleda Boga v oči! Na božični praznik nam Bog pokaže svoj obraz, ker »nihče ne more doživeti vrednosti življenja brez ljubezni do konkretnega sočloveka« (FT 87). Jezus nas bolj kot kdorkoli drug uči, kako naj živimo preroško in kontemplativno, sposobni globokega veselja, ne da bi bili obsedeni s porabništvom.

To je izvor naše identitete, tu izvemo, kaj pomeni srečati se s tistimi, ki so daleč od nas in se od nas popolnoma razlikujejo. Naša vzgoja se začne tukaj, v premišljevanju obraza Jezusa Kristusa, ki je zavil v povoje, ki ga poljublja Marija iz Nazareta in ga objema Jožef. In na obrazu tega otroka lahko preberemo, da je Bog ljubezen (1 Jn 4,16), ljubezen, ki ne pozna ničesar drugega kot popolno razdajanje in – zavedajoč se naše potrebe po odrešenju – prihaja, da bi nas spoznala. »Zakaj najsvetejše ljubljeno dete, ki nam je dano in je bilo rojeno za nas na poti in položeno v jaslí, saj zanj ni bilo mesta v prenočišču« (prim. OfP 5,7) je Beseda, po kateri Oče obnavlja dialog s celotnim človeštvom. Beseda je postala meso in se naselila med nami (Jn 1,14), da bi začela dialog s človeštvom. To je izvor našega upanja! Tukaj je, kjer je tu tako Bog in so hkrati tudi naši sestre in bratje – v Njem, ki je prišel in bival med nami.

Tudi mi, ministri Frančiškove družine, želimo dati svoj doprinos k pisanju nove partiture z akordom upanja, odnosa in srečanja ter pozornosti in dialoga. To počnemo v božji šoli, ki je utelešena v »otroku iz Betlehema« (prim. 1 Cel 30), in začenjamo z noto skupnega božičnega voščila.

Na ta prav poseben božič vam vsi skupaj želimo, da bi si drzno želeli, vedno in povsod, v vseh okoliščinah, z vsemi našimi sestrami in brati, slišati pesem angelov, ki oznanjajo: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir (vsem) ljudem, ki so mu po volji« (prim. Lk 2,14).

Michael Anthony Perry OFM,
generalni minister

Deborah Lockwood OSF,
predsednica IFC-TOR

Roberto Genuin OFM Cap,
generalni minister

Tibor Kauser OFS,
generalni minister

Carlos Alberto Trovarelli OFM Conv,
generalni minister,
voditelj Frančiškove konference

Amando Trujillo Cano TOR,
generalni minister

MINISTER GENERALIS

ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM

PISMO GENERALNEGA MINISTRA REDA MANJŠIH BRATOV KONVENTUALOV
OB 700-LETNICI SMRTI DANTEJA ALIGHIERIJA

Prot. št. 100/2021

Tokio, 3. februar 2021

Dragi bratje!

S preprostimi besedami – a z velikim spoštovanjem – želim počastiti največjega italijanskega pesnika (ki ga mnogi preprosto imenujejo Pesnik) Danteja Alighierija, katerega sedemstoletnico smrti obhajamo letos. Hkrati želim oznaniti vsemu redu, da Dantejev center manjših bratov konventualov v Ravenni pripravlja različne pobude in premisleke ob tem praznovanju.

Od 5. septembra 2020 do 12. septembra 2021 namreč v tem uglednem mestu v deželi Emilija - Romanja, ki je bilo priča izgnanstvu, smrti in pokopu svetovno znanega Firenčana, poteka program ob Dantejevi sedemstoletnici.

Poleg objektivne pomembnosti tako slavne osebnosti – ni bil samo pesnik, ampak tudi literat, politik, poznavalec filozofije in teologije ter velik razlagalec zgodovine – želim počastiti veliko domačnost in bližino, ki sta povezovali Alighierija z našim redom. Dejansko je »prav z manjšimi brati konventuali Dante imel posebne vezi, saj je kot gost obiskoval tečaje filozofije v njihovem samostanu Sv. križa v Firencah. In po verodostojnem in uravnoveženem Dantejevem razlagalcu Francescu Bartolu iz Butija (pribl. 1324–1406) je bil Dante novinec v samostanu Sv. križa [...], vendar je pred zaobljubami zapustil samostan [...] in se raje pridružil tretjemu redu. Kot je znano, je bil 27. januarja 1302 zaradi političnih razlogov izgnan iz Firenc in se je zatekel na različna sodišča v Italiji, dokler ga ni sprejel Guido Novello iz Polente, gospod iz Ravenne, kjer je [Dante] umrl pri 56 letih, v noči s 13. na 14. september 1321. Njegova želja je bila, da bi lahko večno počival pri ljubljenih sinovih sv. Frančiška. Po slovesnem pogrebu je bil pokopan na pokopališču, v sarkofagu, ki je bil vdelan v zunanji zid, zahodno od starodavnega križnega hodnika kanonikov.«¹

Od zgodovinarjev prav tako izvemo, da so bili manjši bratje v Ravenni navzoči vsaj od leta 1218 in da bratska skupnost od leta 1261 biva pri cerkvi sv. Petra Velikega (zgrajena v letih 425–451). Cerkev so sčasoma preimenovali v cerkev sv. Frančiška. Razen nekaterih prekinitev so naši bratje

¹ I. L. Gatti., *Francescani Conventuali a Ravenna: 750 anni di presenza accanto alla tomba di Dante. Storia e carisma*. Konferenca je potekala pri sv. Frančišku v Ravenni 12. septembra 2011, https://centrodantesco.it/wp-content/uploads/2018/06/Conferenza_P_Liberale_750_anni_francescani_ravenna.pdf; prim. tudi: I. L. Gatti, *S. Francesco di Treviso. Una presenza minoritica nella Marca trevigiana*, Centro Studi Antoniani, Padova 2000, str. 125–127.

vse do danes navzoči na tem mestu, ki hrani pesnikove posmrtno ostanke. Toda Dantejeva bližina z redom je sad njegove resnične povezanosti, ki jo je odlični pisatelj čutil z asiškim svetnikom, ki po zaslugi svoje *Hvalnice stvarstva* velja za prvega pesnika italijanske literature. Treba pa je reči, da se je ta povezava pojavila ne samo ali ne predvsem na literarnem področju, temveč – če lahko tako rečem – zaradi njunega podobnega pogleda na svet.

Dejansko Pesnik ni bil le odličen literat, ampak predvsem veren mislec, kritičen tudi do takratne družbeno-politične resničnosti, do morale in celo samih struktur cerkvene hierarhije, ki so v tem času izkazovale moč in veliko posvetnost. Po drugi strani je bil sv. Frančišek Asiški spokornik, človek z jasnimi evangeljskimi odločitvami, posnemovalec Kristusa, zato so te odločitve postale alternativa imperialnim in fevdalnim kriterijem ter celo takratnemu nastajajočemu meščanstvu.

Asiški ubožec je s svojim življenjem dal življenje cerkvenemu gibanju, zaznamovanemu s spreobrnjenjem in prenovo. Tudi Dante je v *Komediji* (kasneje preimenovana v *Božansko komedijo*) zasnoval pravo »*itinerarium mentis in Deum* (pot misli k Bogu), iz teme večnega pogubljenja k solzam očiščevalne pokore [...], vse do Vira svetlobe«.²

Pravzaprav sploh ni naključje, da je Dante v svojem največjem literarnem delu posvetil celoten spev *Raja* (spev XI) svetemu Frančišku in njegovemu mestu.

Sedemstoletnica je torej poleg praznovanja poetične muze in Dantejeve osebnosti tudi za nas, manjše brate, povabilo k branju trenutnega časa z vero in resnostjo, da bi se tako »umestili« med tiste, ki živijo z zavzetostjo (vera) in poezijo (upanje) evangelij Gospoda Jezusa, ki je neskončna dobrot. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil in čestital Dantejevemu centru manjših bratov konventualov, ki predstavlja kulturno dejavnost. Rojena je bila na pobudo br. Severina Razzinija (1920–1986) v nekdanji bolonjski provinci, v Ravenni, na predvečer sedemstoletnice rojstva Danteja Alighierija.³

Svoj blagoslov podeljujem vsem, ki nam bodo ob tej sedemstoletnici pomagali pri poglobljanju našega znanja in odnosov s tako odlično osebnostjo. Moja želja je, da bi vsak od nas lahko »šel skozi mnoge temne gozdove, ki so še vedno razkropljeni po svoji zemlji, in v sreči uresničil svoje romanje v zgodovini, da bi tako prišel do cilja, ki ga sanja in si ga želi vsak človek: 'do ljubezni, ki premika sonce in druge zvezde'« (Raj XXXIII, 145).⁴

br. Carlos A. Trovarelli,
generalni minister

² Pavel VI., *Apostolsko pismo motu proprio »Altissimi cantus« ob 700-letnici rojstva Danteja Alighierija*, 7. december 1965; v italijanščini je dostopno na spletni strani: http://www.vatican.va/content/paul-vi/it/motu_proprio/documents/hf_p-vi_motu-proprio_19651207_altissimi-cantus.html.

³ Informacije o zgodovini Dantejevega centra manjših bratov konventualov so dostopne na strani: <https://centrodantesco.it>.

⁴ Papež Frančišek, *Sporočilo predsedniku papeškega sveta za kulturo ob obhajanju 750-letnice rojstva Danteja Alighierija*, 4. maj 2015, dostopno na strani: https://w2.vatican.va/content/francesco/it/messages/pont-messages/2015/documents/papa-francesco_20150504_messaggio-dante-alighieri.html.

ŠKOFOVSKO POSVEČENJE P. DOMINIQUA MATHIEUJA

Generalni asistent naše federacije CEF p. Dominique Mathieu je bil 8. januarja 2021 imenovan za nadškofa Ispahana - Teherana, nadškofa latinskih katoličanov v daljnem in prostranem Iranu. Ravno tisti dan se je v Rimu nahajal tudi naš novi nadškof p. Martin Kmetec, tako da sta šla kar skupaj na Kongregacijo za vzhodne cerkve, kjer sta pred prefektom kard. Leonardom Sandrijem izpovedala vero, prisegla zvestobo in prejela prve škofovske insignije: križ in solidejo.

Škofovsko posvečenje je sledilo dober mesec kasneje, 16. februarja 2021, v baziliki sv. XII apostolov v Rimu pri naši generalni kuriji. Navzočih je bilo veliko sobratov minoritov ter škofov (deset), med njimi kar trije kardinali: glavni posvečevalec kard. Leonardo Sandri, prefekt Kongregacije za vzhodne Cerkve, kard. Luis Francisco Ladaria Ferrer DJ, prefekt Kongregacije za nauk vere, kard. Mauro Gambetti OFMConv, ki je bil nekaj dni zatem imenovan za papeževega vikarja v mestu Vatikan, nadduhovnika papeške bazilike sv. Petra in predsednika delavnice sv. Petra. Slednji je bil tudi sopusvečevalec, skupaj z

upokojenim ispahanskim (teheranskim) nadškofom Ignaziem Bedinijem.

V cerkvi je bilo manj ljudi, mnogi namreč niso mogli priti v Rim, med njimi tudi številni sorodniki novega nadškofa iz Belgije. Zasledil sem tri predstavnike diplomatskega zbora, poleg belgijskega veleposlanika se je slovesnosti udeležil tudi naš slovenski veleposlanik pri Sv. sedežu Jakob Štunf, ki ga je generalni minister na začetku posebej pozdravil. Tistim, ki se posvečenja niso mogli udeležiti, je bil omogočen neposredni prenos preko internetne povezave.

P. Dominique mi je povedal za zelo zanimiv detajl, ki ga prej nisem poznal. Papež Frančišek je že jeseni leta 2019, ob 800-letnici srečanja med Frančiškom in sultanom al-Malikom al-Kamilom v egiptovski Damietti, prosil minoritski red, da ustanovi skupnost v Iranu. Ko se je našlo nekaj kandidatov, je sledila prošnja, da bi bil eden od teh bratov imenovan za nadškofa. P. Dominiqua so o njegovi razpoložljivosti vprašali lanskega junija, ravno v času, ko se je nahajal pri nas v Sloveniji. Dejal mi je, da se je takoj odpravil v samostansko kapelo samostana sv. Petra in Pavla, kjer se je med molitvijo izročanja Gospodu izoblikovalo tudi njegovo škofovsko geslo: »Moj Gospod, v tebe zaupam« (Ps 25,2). In te besede so ga močno spremljale tudi v času njegove hude obolevnosti s covidom novembra lani, ko je bil celo v smrtni nevarnosti.

Ne ve se še točno, kdaj bo odpotoval v Iran, saj je treba urediti še veliko dokumentov. Če se ne motim, je v celem Iranu šest katoliških župnij latinskega obreda, a trenutno razen nuncija tam ni nobenega duhovnika latinskega obreda, je pa nekaj duhovnikov vzhodnih katoliških obredov. Omenjene župnije trenutno vodijo nekatere redovnice.

Bratje slovenske minoritske province imamo tudi zaradi zanimivega ozadja lepo poslanstvo, da za novega teheranskoispahanskega nadškofa radi molimo. Vsem bratom slovenske minoritske province pa novi nadškof pošilja prisrčne pozdrave in se z veseljem spominja časa, ki ga je preživel med nami.

Mir in vse dobro,

p. Igor Salmič, prov. minister

Zapisnika srečanj federacije CEF

Srednjeevropska federacija (CEF) je imela v januarju, februarju in marcu srečanja po videokonferenci.

1. Videokonferenca je potekala 24. januarja in 12. februarja 2021.

Vsebina srečanja: **Novi statuti federacije CEF**

Pripravljeni osnutek statotov so udeleženci imeli možnost preučiti pred samo sejo. Člani federacije so se lahko tako seznanili z vsebino in pripravili na srečanje.

Predsednik federacije prov. minister p. Igor Salmič je predlagal metodo dela, in sicer razpravo o vsakem posameznem paragrafu ter posamično glasovanje. Delno spremenjeni ali dopolnjeni paragrafi so bili potrjeni, na koncu je bil potrjen tudi celoten statut federacije.

2. Naslednja videokonferenca je potekala 2. marca 2021.

Vsebina srečanja:

1. Srečanje s p. Valeriem Follijem o misijskih projektih
2. Srečanje s p. Carlosom Trovarelijem, generalnim ministrom

Predsednik federacije p. Igor Salmič je vse pozdravil in izrazil veselje, da je navzoč vikar reda p. Jan Maciejowski, ki je trenutno zadolžen za našo federacijo, saj je v tem času gen. asistent naše federacije p. Dominique M. postal nadškof v Teheranu (Iran).

P. Valerio je predstavil projekt, ki je nastal na podlagi druge propozicije generalnega kapitlja 2019.

Kako vidi p. Valerio našo federacijo CEF? Jurisdikcije, ki nimajo misijonov, lahko pomagajo na različne načine. Pomagajo lahko tistim, ki jih imajo, in seveda poskrbijo za misijonsko animacijo v lastnih jurisdikcijah. Razmišljati je treba o načinu evangelizacije s pomočjo kulturnih spomenikov, ki jih imamo v lasti in jih obišče mnogo obiskovalcev.

Srečanje z generalnim ministrom

P. Igor je izrazil veselje, da se nam je pridružil generalni minister, in ga lepo pozdravil. Izpostavil je vsem znano dejstvo, da smo po imenovanju p. Dominiqua Mathieuja za nadškofa v Iranu brez generalnega asistenta v naši federaciji.

Sledil je pozdrav generalnega ministra in napoved, da se bomo pogovarjali o prihodnosti naše federacije. Zadnji redni generalni kapitelj je želel, da razmišljamo o strukturah našega reda, tudi o federacijah, saj imamo področja, kjer red raste, se razvija, in pokrajine, kjer se žal število bratov zmanjšuje. Poudarek v tem razmišljanju mora biti na geografski enotnosti in sodelovanju bratov v federacijah. Strukture morajo služiti konkretnemu življenju in ne obratno.

Vemo, da je bilo težko najti generalnega asistenta CEF-a na zadnjem generalnem kapitlju. V tem času je postal nadškof. Postavlja se vprašanje, kaj mislimo o prihodnosti naše federacije, o medsebojnem sodelovanju v Evropi. Lahko razmišljamo o novih rešitvah?

Predstojniki posameznih jurisdikcij so predstavili svoja mnenja. Predsednik konference p. Igor

je razmišljal takole: »Pred kratkim smo pripravili nove statute federacije. Določene točke govorijo o našem sodelovanju. V praksi vidim tako: Slovenija in Hrvaška dobro sodelujeta. K temu gotovo pripomore pretekla zgodovina (skupna provinca) in bližina jezika. Imamo več skupnih srečanj. Na ravni federacije je lepo letno srečanje ponovincev oz. Juniorentreffen. Tam se srečujemo predstojniki, vzgojitelji in ponovinci. To je želja vseh, kjer res sodelujemo. Bolj intenzivno sodelovanje vidim tudi med Nemčijo, Avstrijo, Švico in zadnje čase Nizozemsko. V federaciji imamo veliko bratov iz drugih federacij. Glede vprašanja prihodnosti federacije se pojavlja tudi težava, da se število bratov v vseh jurisdikcijah manjša.«

Nemški provincialni minister p. Andreas Murk je nadaljeval: »Za nas lahko rečem, da več sodelujemo z brati s Poljske in iz Romunije. Zadnje čase imamo tudi dva brata iz Indije. Manj je sodelovanja s Slovenijo in Hrvaško. Vem, da je težko najti generalnega asistenta. Zelo smo bili zadovoljni z dosedanjim. Ni tako pomembno, v kateri strukturi smo, ampak da imamo lahko dober stik z generalno kurijo. Zgodovina federacije ni najpomembnejša pri odločanju o prihodnosti. Občutek, da smo družina, obstaja ne glede na pripadnost federaciji. Osebno vidim tri možnosti:

1. Federacija ostane takšna, kot je.
2. Delitev: Slovenija in Hrvaška se pridružita mediteranski federaciji (FIMP). Ostali se pridružijo vzhodnoevropski federaciji (FEMO).

3. Nova oblika federacije, za katero vsi vemo, da se manjša. Zavedamo se, da imamo težave, kako najti brate za službe v federaciji. Morda predlog: predsednik federacije bi imel bolj pomembno vlogo v vodstvu reda. Alternativa: gen. vikar prevzame vlogo gen. asistenta naše federacije.«

Generalni minister je povzel: »Te tri rešitve so lahko model za rešitev te težave v prihodnosti. Želite sprejemati te odločitve sami ali jih prepuščate vodstvu reda?«

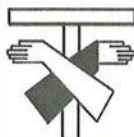
Predsednik p. Igor misli, da potrebujemo čas. Naslednje srečanje bo v roku enega meseca. V tem času se lahko razmišlja o tej temi.

Gen. minister je zagotovil, da bo tudi generalni definatorij razmišljal o tej temi. Vsem se je zahvalil za sodelovanje, posebej p. Igorju, ki zelo dobro dela kot predsednik federacije.

Naslednja seja CEF-a po Zoomu bo **6. aprila 2021**. Tema: Direktorij za obhajanje provincialnega in kustodialnega kapitlja

Tradicionalno srečanje ponovincev, ki je bilo predvideno v tednu po veliki noči (od 6. do 11. aprila 2021) v Sloveniji, odpade.

p. Milan Kos,
tajnik federacije

MINISTER GENERALIS

ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM

Generalne smernice za pripravo provincialnih ali kustodialnih direktorijev o uporabi novih medijev/sredstev družbenega obveščanja (uresničevanje 7. sklepa generalnega kapitlja leta 2019)

Prot. št. 751/2020
Rim, 22. oktober 2020

1. Pismo generalnega ministra

Ministri in kustosi

Dragi ministri in kustosi,
Gospod naj vam podari mir!

S tem pismom vam pošiljamo smernice za pripravo provincialnih ali kustodialnih direktorijev o uporabi novih medijev oz. sredstev družbenega obveščanja. Ta dokument je zahteval generalni kapitelj leta 2019, in sicer v 7. sklepu:

Da bi spodbujali izpolnjevanje Konstitucij, čl. 66 § 1, naj generalni minister s svojim defnitorijem samostojno ali s pomočjo v ta namen ustanovljene komisije naredi študijo o novih medijih, ki jih uporabljajo redovniki, ter določi smernice (ZCP, kan. 666), po možnosti do konca leta 2021. Te smernice naj pokažejo jasen in nedvoumen način za uporabo teh pripomočkov, predvidijo naj njihovo dopolnjevanje s strani posameznih provinc in kustodij (Konstitucije, čl. 66 § 4), po možnosti do konca leta 2022. Vodstvo reda naj poskrbi tudi za nenehno posodabljanje glede na stalen razvoj tega pojava.

Na podlagi tega mandata s strani generalnega kapitlja 2019 je generalni minister ustanovil komisijo, ki je pripravila prvi osnutek besedila. Osnutek je pregledal koordinacijski odbor za šestletni načrt reda, nato ga je dopolnila omenjena komisija, na koncu pa ga je odobril defnitorij.

Defnitorij je besedilo smernic odobril na svoji 9. seji 23. julija 2020.

Kot predvideva sklep kapitlja, sedaj naloga prehaja na krajevne jurisdikcije. Vsaka jurisdikcija je namreč dolžna pripraviti lasten direktorij za uporabo novih medijev »do konca leta 2022«. Generalne smernice je torej treba dopolniti s specifičnimi krajevnimi predpisi za province in kustodije.

Province in kustodije, ki že imajo direktorije za uporabo novih medijev, lahko te smernice uporabijo kot potrebno orodje pri reviziji lastnih direktorijev, saj kapitularni sklep poudarja, da morajo biti ti direktoriji »nenehno posodabljeni glede na stalen razvoj tega pojava«.

Šestletni načrt reda 2019–2025 nas spominja, da se »hočemo oblikovati po evangeliju, da bi postali misijonsko bratstvo«. Pripravljene smernice po jurisdikcijah bodo šle v tej smeri. Oblikovati se po evangeliju: več ponižnosti, manj razkazovanja; da bi postali bratstvo: morda s tem, ko bomo ugasnili mobilne telefone pri mizi; misijonsko bratstvo: z ustvarjanjem oporišč pridiganja evangelija, vendar ne sami, temveč kot skupnost!

Pojdite, dragi, po dva in dva (kot misijonsko bratstvo) na različne konce sveta (tudi na različne konce interneta!) in oznanjujte ljudem mir in pokoro v odpuščanje grehov (oziroma evangelij) (prim. 1 Čel 29; FF 366).

Blagoslov.

br. Tomasz Szymczak,
generalni tajnik

br. Carlos A. Trovarelli,
generalni minister

2. Generalne smernice za pripravo provincialnih ali kustodialnih direktorijev o uporabi novih medijev

Prot. št. 751/2020
Rim, 22. oktober 2020

Pričujoče *generalne smernice* za uporabo novih medijev je *ad experimentum* odobril generalni definatorij na seji 23. julija 2020.

Namenjene so provincialnim ministrom in kustosom. Njihova vsebina je obvezna za oblikovanje *provincialnih ali kustodialnih direktorijev o uporabi novih medijev*. Jurisdikcije reda morajo namreč:

- a) spodbujati k splošnemu razmisleku bratov o 'novih medijih', o njihovi pomembnosti in uporabi predvsem za evangelizacijo (prim. Konstitucije, čl. 66 § 3);
- b) pripraviti in odobriti predpise (prim. Konstitucije, čl. 66 § 4), ki naj upoštevajo krajevno družbeno-kulturno in cerkveno okolje ter dajo konkretna operativna navodila.¹

V tem besedilu se v glavnem govori o 'novih medijih oz. novih sredstvih družbenega obveščanja' ('*new media*', '*nuoveos medios de comunicación*', '*nowe media*'), čeprav se včasih v tem besedilu na splošno omenjajo tudi tradicionalna sredstva družbenega obveščanja.² Besedilo je razčlenjeno na pet enot: (I) Rojstvo dokumenta; (II) Definicija o 'novih medijih'; (III) 'Mission statement'; (IV) Splošno navdihnjeni predpisi; (V) Operativna navodila; (VI) Posebne teme.

¹ Na podlagi tukaj predstavljenih smernic so torej jurisdikcije dolžne izdelati specifičen 'direktorij' (Konstitucije, čl. 66 § 4), v katerem je treba opisati *modus operandi* glede navzočnosti bratov tudi na novih sredstvih družbenega obveščanja, tako glede osebnega naslova (*account*) kot tudi komunikacijskih kanalov ustanove.

² Kot tradicionalno sredstvo razumemo tisk, kino, televizijo, radio ...

I. Zakaj ta dokument?

a) Zahteval ga je generalni kapitelj leta 2019:

Da bi spodbujali izpolnjevanje Konstitucij, čl. 66 § 1, naj generalni minister s svojim definitorijem samostojno ali s pomočjo v ta namen ustanovljene komisije naredi študijo o novih medijih, ki jih uporabljajo redovniki, ter določi smernice (ZCP, kan. 666), po možnosti do konca leta 2021. Te smernice naj pokažejo jasen in nedvoumen način za uporabo teh pripomočkov, predvidijo naj njihovo dopolnjevanje s strani posameznih provinc in kustodij (Konstitucije, čl. 66 § 4), po možnosti do konca leta 2022. Vodstvo reda naj poskrbi tudi za nenehno posodabljanje glede na stalen razvoj tega pojava.³

b) Predlaga ga Cerkev, ki je že leta 2002 obravnavala temo novih sredstev družbenega obveščanja v dokumentu Papeškega sveta za družbeno obveščanje *Cerkev in internet*. Ob tej priložnosti je Cerkev dala prva priporočila in spodbude:

»Prav tako je pomembno, da ljudje na vseh cerkvenih ravneh uporabljajo internet na ustvarjalen način, da bi izpolnili svojo odgovornost in opravili svojo dejavnost v Cerkvi.«⁴

Splošni cerkveni predpisi o tej temi se nahajajo v ZCP, kan. 822–832.

II. Definicija novih medijev

'Novi mediji' so skupek modernih sredstev digitalnega obveščanja (ki temeljijo na internetu: npr. spletne strani, elektronska pošta), med katerimi imajo posebno vrednost *družbeni mediji*, preko katerih uporabniki delijo informacije in vsebine (fotografije, videi, izkušnje, mnenja) ter ustvarjajo družbeno omrežje (*social network/communities*). Imajo značilnost interaktivnosti in multimedialnosti ter se lahko nanašajo tako na javno komunikacijo kakor tudi na zasebno. V to področje umeščamo npr. osebne bloge/vloge, YouTube, Instagram, Twitter, Facebook, Whatsapp, Telegram, pa tudi druge platforme, ki služijo temu namenu.

III. Mission statement (izjava glede namenov)

Vodilo, karizma in naša redovna zgodovina nas ne spodbujajo samo k življenju po evangeliju v pokorščini, brez lastnine in v čistosti, ampak nas vabijo tudi k temu, da iščemo vedno nova sredstva/načine za uresničevanje našega poslanstva in našega *načina življenja*, upoštevajoč tako kulturno in cerkveno okolje kakor tudi priložnosti in načine, tudi tehnološke, da bi pričevali in širili veselo novico. Tu se rodi potreba po stalnem prenavljanju sredstev, ki jih uporabljamo pri evangelizaciji in ki vključuje tudi našo navzočnost na družbenem omrežju in uporabo novih sredstev obveščanja.

IV. Splošno navdihnjeni predpisi

Pri uporabi 'novih medijev' za člane reda so potrebni sledeči navdihnjeni predpisi. Ti veljajo tako pri uporabi novih medijev s strani institucije, tj. pri formalnem in uradnem predstavništvu reda in njegove strukture pri služenju/vodenju, kot pri uporabi teh medijev s strani posameznih bratov.

³ Generalni kapitelj 2019, Potrjeni sklepi generalnega kapitlja 2019. Sklep 7: Uporaba novih medijev: smernice.

⁴ Papeški svet za družbeno obveščanje, *Cerkev in internet*, št. 10, v: *Cerkveni dokumenti* 96, Ljubljana, 2002, str. 28.

- a) Delovanje manjšega brata minorita na internetu morajo – tako kot v resničnem vsakdanjem življenju – usmerjati evangeljska navodila, učenje Katoliške cerkve, frančiškova karizma ob spoštovanju izpovedanih zaobljub, zdrav razum, dobra volja, previdnost in tehnična pristojnost. Poudariti je treba, da splet daje možnost za spoznavanje našega pričevanja in karizme, hkrati pa prinaša tudi tveganje, če se ga ne uporablja na primeren način; zato so pri zrelem uporabljanju spleta potrebni modrost, poznavanje, sposobnost in odgovornost.
- b) Bratje se morajo pri različnih digitalnih platformah jasno identificirati, skladno s svojo izbiro redovnega frančiškovega življenja in poslanstva. Posebno pozornost naj namenijo identiteti, ki se uporablja preko teh sredstev: tistim, ki vidijo profile posameznih manjših bratov minoritov na družbenih omrežjih, namreč ni lahko razločiti med osebno ali institucionalno identiteto (v našem primeru identiteto reda), med apostolatom in osebnim življenjem oz. mnenjem. Iz tega sledi, da lahko navzočnost redovnika na družbenih omrežjih in vsakem javnem kraju oz. položaju oplemeniti ali pa tudi kazi podobo, ki jo drugi uporabniki povezujejo z našim načinom življenja.
- c) Bratje imajo individualno zakonsko in kazensko odgovornost za svoje objave in dejavnosti na družbenih omrežjih/v družbenih medijih.
- d) Navzočnost in način, tako v javni kot tudi zasebni komunikaciji, morata spoštovati dostojanstvo oseb, upoštevajoč interese in namene komunikacijskih dejavnosti, pri tem pa je treba biti posebej pozoren na znamenje časov in na potrebe kulture, kjer delujemo (prim. Konstitucije, čl. 96 § 3–4). To pomeni, da je treba na podlagi kulturnih okolij in evangeljskih dejavnosti vedeti, katera formalna in neformalna komunikacijska sredstva so najprimernejša.
- e) Objavljene/deljene vsebine in informacije naj širijo cerkveno učenje, ne pa da mu nasprotujejo (prim. ZCP, kan. 823).
- f) Bratje naj delijo/objavljajo vsebine, ki so v skladu s karizmo in duhovnostjo reda ter njegovega specifičnega poslanstva v Cerkvi.
- g) Ko se objavlja gradivo, je treba poiskati in spoštovati avtorske pravice, zanesljivost virov in točnost informacij.
- h) V skladu s pravico do zasebnosti in načelom preudarnosti naj se preko novih medijev ne širijo politična/religiozna/seksualna mnenja ali kakršnekoli trditve, ki bi lahko povzročile zmedo ali pohujšanje v nasprotju z evangelijem. Bratje naj bodo zato pri svojih objavljenih/deljenih mnenjih jasni in nedvoumni. Posebej naj bodo pozorni, ko gre za spoštovanje oseb, in naj se izogibajo povzročanju nepotrebnih razprav. V primeru sporov je treba obdržati spravljiv ton (prim. Potrjeno vodilo, III. poglavje).⁵
- i) Preverjanje/ovrednotenje sredstev komunikacije, s katerimi neposredno upravlja jurisdikcija (ko gre za provincialno ali kustodialno dejavnost oz. za institucionalne kanale), je v pristojnosti višjega redovnega predstojnika z njegovim definatorijem ali provincialnega ali kustodialnega kapitlja (prim. Generalni statuti, št. 70).

V. Operativna navodila

1. Generalno vodstvo v skladu z novejšo tradicijo reda glede navzočnosti v medijih spodbuja tudi uporabo 'novih medijev' pri širjenju vesele novice, frančiškove karizme, našega poslanstva, naše navzočnosti v krajevnih kulturah in Cerkvah (prim. ZCP, kan. 822 § 1).

⁵ »Svojim bratom pa svetujem, jih opominjam in spodbujam v Gospodu Jezusu Kristusu, naj se ne prerekajo in pripravijo (prim. 2 Tim 2,14 in Tit 3,2), kadar hodijo po svetu, in naj ne sodijo drugih, ampak naj bodo krotki, miroljubni in skromni, blagi in ponižni. Z vsemi naj vljudno govore, kakor se spodobi.«

Jurisdikcije

2. Vsaka jurisdikcija naj posebej določi:
 - a. krajevne predpise, ki so na začetku poskusni in jih odobri višji predstojnik s svojim definatorijem; ti predpisi dopolnjujejo te *splošne smernice*, kot je zahteval generalni kapitelj leta 2019, in Konstitucije, čl. 66 § 4.
 - b. Močno se priporoča, da višji predstojnik s svojim definatorijem ustanovi urad za obveščanje na ravni jurisdikcije z namenom spodbujanja, usklajevanja, preverjanja pravilne uporabe medijev v jurisdikciji.
 - I. Odgovorni za urad naj bo tajnik jurisdikcije ali drug brat, posebej zadolžen za to. Če je potrebno, naj višji predstojnik imenuje njegove pomočnike ali svetovalce.
 - II. Pripravi naj se statut omenjenega urada, v katerem se določijo pristojnosti, operativne smernice pri izdaji morebitnega *glasila* in spletne strani jurisdikcije, navodila za nadzor nad stranmi, ki jih osebno upravljajo bratje iz reda, in načini posredovanja v posebnih primerih.
 - III. Ta urad/oseba naj opravlja tudi očetovsko in bratsko vlogo nadzora nad objavami ter naj posreduje v primerih, ko posamezen brat širi vsebine, ki niso sprejemljive za red (prim. ZCP, kan 823).
 - IV. Med pristojnosti provincialnega ali kustodialnega urada za obveščanje naj se po možnosti uvrsti tudi 'uradnega govornika' jurisdikcije za tiskane in nove medije. V tem primeru je treba ločiti vloge: služba govornika ne sme nikoli sovpadati s službo predstojnika ali člana definatorija zaradi zakonitih možnosti in svobode izpodbijanja s strani predstojnikov.
 - V. Ta urad naj ima tudi vlogo usklajevalca pri »konvencionalnem« obveščanju oz. pri upravljanju z oblikami internega obveščanja znotraj jurisdikcije (kot npr. upravljanje z virtualnim križnim hodnikom, »virtual cloister«, ki je napravljen v obliki skupine *Whatsapp* jurisdikcije, ali z drugimi platformami).
3. Vsaka jurisdikcija naj v svojih provincialnih/kustodialnih statutih določi, katere provincialne dejavnosti so vključene v uporabo medijev (prim. Generalni statuti, št. 70 § 1–2), in naj ureja osebno uporabo 'novih medijev' pri bratih, upoštevajoč predpise Cerkve in teh *generalnih smernic* za ves red.

Krajevno bratstvo

4. Vsak samostan naj pri letnem načrtovanju na samostanskem kapitlju:
 - a) napravi premislek in določi način uporabe novih medijev za obogatitev služenja in apostolata, ki je značilen za skupnost (prim. Konstitucije, čl. 56 § 1);
 - b) določi načine za predstavitev, tudi v novih medijih, skupnosti in njenih dejavnosti. Zaželeno je in se spodbuja, da je stran oz. blog samostana ali/in dejavnosti, ki jih opravljamo, opremljena s specifičnimi oblikami interaktivne elektronske komunikacije;
 - c) pri omogočanju klavzure, tudi v virtualnem smislu, naj si skupnost določi predpise za delitev digitalnega gradiva, ki prihaja od zunaj, ter za varovanje slik, videov in skupnostnih besedil, ki jih ni primerno deliti z zunanjim svetom (prim. Konstitucije, čl. 25 § 3; 53 § 1; 66 § 1–3);
 - d) v primeru predvajanja ali *webcastinga* liturgičnih slovesnosti iz cerkve reda ali pri vodenju bogoslužja s strani bratov naj se upoštevajo liturgični predpisi, izogibati pa se je treba vsakemu personalizmu ali ekscentričnosti. Nadalje naj se nameni pozornost homiliji, zavedajoč se, da se vsaka beseda ne bo mogla izbrisati. Končno naj se poskrbi, kolikor je to mogoče, za tehnično avdiovizualno kvaliteto prenašanja.
 - e) Skupnost naj po možnosti enkrat letno ovrednoti točke 4 a-b-c.

Posamezni bratje

5. Za mlade na začetku vzgoje (postulanti, novinci in bratje z začasnimi zaobljubami):
 - a. naj provinca/kustodija uredi uporabo medijev v *provincialnem (kustodialnem) direktoriju za vzgojo* (prim. Konstitucije, čl. 133 § 2) in v *pravilnikih za vzgojne hiše* (prim. Konstitucije, čl. 133 § 3–4), ob potrebnem upoštevanju kulturnega in zgodovinskega okolja ter specifičnih zahtev različnih vzgojnih stopenj;
 - b. v nekaterih jurisdikcijah naj imajo pri vzgojni izkušnji za koristno, da se prehod iz sveta v samostan zaznamuje tudi z drugačno uporabo interneta in družbenih medijev, npr. z omejitvijo uporabe predvsem v času noviciata;
 - c. naj bo kljub temu navzoča zavest, da je glavna naloga vzgoja bratov za takšno uporabo *novih medijev*, ki bo v skladu z našim načinom življenja, »z zavestjo, da le-ti ne bi škodovali odnosom z brati« (Konstitucije, čl. 66 § 3).
6. V času začasnih zaobljub naj se predvidijo tudi obvezni in sistematični tečajji o uporabi novih medijev, da bi jih tako »uporabljali zrelo, odgovorno in zmerno« (Konstitucije, čl. 66 § 3).
7. Skupni razmislek o uporabi *družbenih omrežjih* je potreben tudi s strani bratov s slovesnimi zaobljubami, ob tem pa je pomembna vzgoja pri razumevanju, na kakšen način so tudi elektronska sredstva obveščanja lahko »koristna pri evangelizaciji« (Konstitucije, čl. 66 § 3). Po drugi strani je treba ta sredstva uporabljati na način, ki je skladen z redovnim življenjem. V tej luči naj vsaka jurisdikcija na krajevni ravni spodbuja vzgojne načine in dogodke za vse zainteresirane brate.
8.
 - a. Vsaka jurisdikcija naj določi predpise (prim. Konstitucije, čl. 66 § 4) za odprtje računa (*account*) v *novih medijih*, ki so namenjeni apostolatu, tako v primeru, ko gre za osebne račune kot tudi za račune ustanove (za slednje prim. Generalni statuti, št. 70 § 1).
 - b. Primerno je, da ti predpisi določijo, ali je treba imeti dovoljenje višjega predstojnika ali pa zadošča samo obvestilo o odprtju osebnega računa, ki je namenjen evangelizaciji.
9. Veliko pozornost je treba nameniti vprašanju, ki so povezana z različnimi kulturnimi dojemaji, saj je predmet *on line* objave lahko upravičen v nekaterih delih sveta in ga imajo tiste kulture za nekaj pozitivnega, medtem ko je lahko drugod nekaj takega neprimerno ali nezakonito.

VI. Posebne teme

Način upravljanja z objavami

1. Na kratko so predstavljeni nekateri vidiki in razmišljanja, ki zahtevajo posebno pozornost:
 - a. Na spletu je težko ločiti med osebnim in javnim področjem. Obstoj različnih oblik medijev (spletna stran, družbena omrežja, blogi, različne objave) otežuje sodbo o primerni stopnji 'zasebnosti'. Naša navzočnost na spletu in naša komunikacija v teh sredstvih obveščanja morata biti torej odprti in transparentni.
 - b. Ko se na spletu delijo vsebine (tako s strani bratov ali drugih), je treba upoštevati sledeča navodila in posebne vidike:
 - I. Namen objave. Na kakšen način služi poslanstvu?
 - II. Resnica o tem, kar je razširjeno: če se delijo novice, se je treba učiti preverjanja avtentičnosti (*debuking*), da se tako izognemo širjenju lažnih novic in se v dvomu vzdržimo.

- III. Kakovost objave. Iskati je treba odličnost v jeziku, slogu ter se potruditi za dobro uporabo medijev in tehnike.
 - IV. Način. V svetu, ki je preveč usmerjen k uporabi sovražnega govora (*hate speech*) in ki izraža ostra mnenja, mora biti način govora vedno spoštljiv in preudaren.
 - V. Ali je prispevek ustrezen? Modro je treba presoditi, kdaj je primerno spregovoriti in kdaj molčati.
 - VI. Kvalitetno sodelovanje? Ko gre za občutljive in kontroverzne vsebine, je treba vprašati za nasvet strokovnjake s področja, preden se karkoli objavi, ker bi v nasprotnem primeru to povzročilo zmedo in nadaljnje spore.
- c. V primeru napake je treba poskrbeti za korekcijo in morebiten popravek ter se po potrebi tudi opravičiti.
 - d. Vsa objavljena besedila, videi in blogi bi morali biti shranjeni, če je mogoče.

Predpisi, ki se nanašajo na stike z mladoletnimi in ranljivimi odraslimi

- 2. Sledeča navodila reda glede odnosa do mladoletnih in ranljivih odraslih se morajo izvajati v 'družbenih medijih' in elektronskih sredstvih obveščanja na splošno.
 - a. Komunikacija z mladoletnimi se mora omejiti na čas, ki je namenjen poslanstvu in opravljanju službe brata, izogibati pa se je treba stikom osebne narave.
 - b. Izogniti se je treba: agresivnim, grozilnim in ustrahovalnim komentarjem; kakršnikoli obliki dvomnosti glede spolnih vsebin; fotografijam in komentarjem, ki imajo vsebino s področja spolnosti ali so moralno neprimerni.
 - c. Brez dovoljenja staršev (ali skrbnikov) se ne sme objavljati fotografij, na katerih se pojavljajo mladoletni ali nekateri detajli dejavnosti z mladoletnimi, z izjemo tistih, kjer gre za poslanstvo in opravljanje službe svetega reda brata pri javnih slovesnostih ali ob priložnostih.
 - d. Zelo je treba biti pozoren na to, da se v stikih z mladoletnimi na družbenih omrežjih (*social network*) ali na osebnih računih (*personal accounts*) ravna diskretno, s polnim spoštovanjem narodnih civilnih predpisov.

Digitalno arhiviranje

- 3. Arhiviranje naj se izvede tako v tradicionalni tiskani kakor tudi v digitalni obliki. Sem spadajo:
 - a. uradni akti, kot npr. odločitve kapitljev, defnitorija, civilni akti, kot npr. lastninski akti, odločbe, komunikacija, ekonomsko upravljanje in vse drugo, kar je 'uradno' in 'javno';
 - b. pisma predstojnikov bratom;
 - c. podatki in gradivo, ki zadevajo *digitalni spomin* posameznih bratov.⁶

⁶ Glede podatkov in gradiva, ki zadevajo *digitalni spomin* posameznih bratov, naj vsaka jurisdikcija poskrbi in določi predpise za varovanje in shranjevanje ne le pisem v pisni obliki, osebne komunikacije, dnevnikov in drugih pomembnih zapisov pokojnih bratov, temveč tudi to, kar imajo bratje v arhivu na osebnem računalniku in želijo, da je shranjeno; ob tem je treba spoštovati krajevne zakone s tega področja.

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

$10 + 1 + 1 = 12$

Spoštovani bralci tega članka!

Ne gre za uro matematike »na daljavo«. S temi številkami želim izraziti, kolikšno je število bratov v našem samostanu:

10 = doslej nas je pod kloštrsko streho živelo 10;

1 = v našo samostansko skupnost spada tudi p. Emil, ki živi pod dornavsko streho; naročil mi je, naj napišem, da bo vesel, če ga bo kdo obiskal;

1 = te dni je v našo skupnost prišel p. Franc Meško, ki je doslej živel v Turnišču. Dobrodošel, p. Franc!

V nadaljevanju tega članka naj omenim, da sem pred začetkom pisanja malo prelistal naša zadnja Sporočila (4/20) – obširna, polna vsega lepega. P. Igor in p. Danilo sta vanje vložila veliko truda in časa, zlasti v prevajanje.

V članku *„Lockdown“ slovenskih minoritov* (str. 58) je opisano neko splošno preživljanje obdobja koronavirusa po naših bratstvih in nekateri stavki mi pomagajo, da ob njih napišem, kako je pri nas: *»Odvzeto nam je svobodno gibanje, druženje ... nismo več tako povezani z brati iz drugih samostanov, saj nam je ob kakšnih prazničnih dneh onemogočen obisk drugega brata ali samostana ...«* Res je! Kljub temu pa sta bila p. Igor in p. Milan na svečnico na škofovskem posvečenju p. Martina Kmetca v Izmirju (Turčija). P. Igor je bil 16. februarja v Rimu na

škofovskem posvečenju p. Dominiqua Mathieuja.

Če ne bi bilo epidemije, bi bilo 24. januarja pri nas še bolj slovesno, saj bi vse samostane povabili na godovanje našega brata Franca Svetličiča. A vseeno je bilo čudovito. V praznovanje smo vključili tudi »izbiro« svetnikov – zavetnikov in tombolo. Bratu Francu je bila izrečena zahvala za vse njegovo delo v samostanu in cerkvi, posebej še za delo v kuhinji. $10 + 1 + 1$ ni mačji kašelj!

Večkrat je bilo treba izpolniti izjavo za dokazovanje upravičenosti gibanja izven občine prebivališča, npr. zaradi zdravniških pregledov pri osebem zdravniku, službenih poti p. provinciala, pogrebov ipd. Naš gvardijan p. Milan je pridno hodil v kloštrske gozdove in na druge parcele v Halozah. To se je tudi obrestovalo, saj smo prišli do lepih kalanih vinogradniških kolov – vprašajte ga, kako se je to zgodilo ... V tem času nam je g. Pajnkisher sporočil, da ne bo imel več v najemu našega vinograda, in sedaj iščemo drugega najemnika. V gozdu se seka les; povprašuje se po smrekovini.

Ob vsem tem je p. Milan 20. januarja doživel tudi zlom roke. Ko je izstopil iz avtomobila, je padel na ledu. Kljub vsemu temu je obiskoval bolnike na covid oddelku v bolnišnici. Pripovedoval nam je, kako si je moral nadeti in sneti zaščitno opremo, kako prihajati k bolnikom z zakramenti itd.

»Sedaj je več časa za molitev, več priložnosti za obhajanje skupne maše. Prav tako se lažje najde čas za graditev bratstva, skupno rekreacijo, pozornost do starejšega, onemoglega brata ...« To je bilo napisano, ko v cerkvi še nismo mogli obhajati svete maše skupaj z občestvom, tj. pred 4. januarjem. Takrat se je res obhajala skupna samostanska sveta maša. Zvečer smo se zbrali k skupni molitvi rožnega venca. Pri bratski mizi smo se včasih kar dlje časa zadržali v pogovoru, se nasmejali, razpravljali, obujali spo-

mine, tarokirali ... Tudi sedaj, ko so svete maše z ljudstvom dovoljene, se ob večerih radi zadržimo pri mizi, in če je na krožnikih kaj posebnega, se tudi v kozarce natoči kaj izbranega ... in zaslišijo se besede: »Utinam saepius!« Takšno vzdušje včasih »zmoti« glas p. Jožeta Osvalda, ki reče: »Težko sedim, spusti voziček v ležalni položaj ali pa greva v sobo – spat!« Pater Jože hitro opazi, če koga ni pri mizi, in sprašuje po njem. Ko je zunaj toplo, se rada sprehodiva po dvorišču in se grejeva na soncu. *»Mnogi bratje se iznajdljivo trudijo, da preko elektronskih medijev ostanejo v stiku s farani. Čeprav v cerkvi ne morejo obhajati sv. maše z občestvom, so na razpolago za sv. spoved in delitev obhajila ... Bratje so odkrili, da lahko na spletu poteka tudi srečanje zakonskih skupin.«* Kar je tu napisano, se je pri nas prakticiralo pred 4. januarjem. Verniki vseh treh ptujskih župnij so bili obveščeni, kdaj je v kateri cerkvi možno prejeti sveto obhajilo in opraviti sveto spoved, katera župnija prenaša mašo po Facebooku – celo nekaj pogrebnih maš zadušnic se je prenašalo na ta način. Župnija sv. Jurija je organizirala prenos maše preko Zooma. Za božič je bil za prenašanje maše naprošen SIP TV. Srečanja zakonskih skupin v vseh treh ptujskih župnijah še vedno potekajo preko Zooma.

Sedaj (po 4. januarju), ko so zopet dovoljene maše z ljudstvom – pod posebnimi varnostnimi pogoji – se čuti, da so se nekateri ljudje kar odvadili obiskovati nedeljsko mašo, nekateri se počasi vračajo in pri nedeljskem kosilu si povemo, kakšen obisk je bil kje. Postavljamo si vprašanje: Ali si ob določenem

številu kaj »cvikal« pred inšpektorjem? Po nekem pametnem »ključu« vabimo k maši in križevemu potu letošnje (bodoče) birmance in njihove starše. Ob odprtju šol je zaživela tudi naša glasbena šola. P. Andrej precej časa namenja urejanju sob za turiste v proštiji. Pravi, da naj bi bila dela do velike noči končana. Če kdo še ni izkoristil »vavčerja«, bo imel priložnost za dve ali tri nočitve z zajtrkom v »domačem« okolju ... Ob tej priložnosti si bo lahko v proštijem zvoniku ogledal staro stolpno uro z najdaljšim nihalom na svetu (da Vinci), ki bo, upamo, uvrščena v Guinnessovo knjigo rekordov. »In kako pa kaj drugače?« bi vprašal p. Jože Osvald, ki bo kmalu obhajal rojstni dan, potem pa še god. Ste že bili cepljeni? V naši skupnosti nas je nekaj že bilo s prvim odmerkom, p. Milan pa tudi z drugim, ker hodi v bolnišnico na covid oddelek. Ali kaj pogrešate cerkveno petje? Ali kdaj naredite kakšno majhno izjemo?

Tudi na koncu tega članka navajam misel iz prejšnjih Sporočil (4/20), misel našega provinciala p. Igorja: *»V danih okoliščinah je ogromno priložnosti za bratstvo. Vse skupnosti vabim, naj ustvarjalno iščejo načine, kako skupaj preživeti kvaliteten čas – čas, ki nam je podarjen!«*

V imenu kloštrske skupnosti zapisal p. Janko

Minoritski samostan sv. Frančiška

Oglašajo se bratje sv. Frančiška iz Pirana. V prejšnji številki Sporočil smo precej poročali o naših jaslicah, na katere smo bili zelo ponosni, saj so v vsej svoji veličini spet prišli do izraza kipi gospe akademske kiparke Lojzke Ulman. To je že za nami. Potem je prišel čas, da smo jaslice (kipe) pospravili, in to v prostor, kamor so jih pospravljali že nekdanj, ostalo pa v cerkveni stolp. Ker pa je bilo veliko starega, neuporabnega materiala, smo to odstranili in naš br. Janez je pripravil lepe zidne predale, da smo narejene hišice lepo in varno deponirali.

Zelo nas muči čas pandemije, predvsem zato, ker

ne moremo sprejeti skupin, ki so bile že prijavljene, pa smo jih morali odpovedati ali pa so odpovedale same. Naše načrtovanje bodočnosti visi v zraku. Seveda nam ta čas pride prav za obnovo našega križnega hodnika, ki bo, tako upamo, končana do velike noči. Medtem ko pišem, nam je bilo sporočeno, da bodo kamnite površine očistili s peskanjem. Napovedali so nam, da se bo zelo kadilo. Če boste slišali, da so samostan prišli gasiti gasilci, ker se bo videlo, kako se iz samostana dviga siv dim, je to samo čiščenje kamna.

Ob tej obnovi pa se je tudi naš mojster Jaka (beri br. Janez) spravil na sanacijo sobe številka dve za skupine. Najprej je očistil vlažne stene, odstranil omet in potem je nekaj časa pustil tako odprto steno, da se je zid sušil. Nato je zaščitil zid s posebnimi ploščami, ki so pritrjene tako, da je za njimi prostor za zrak in se stena suši. Pogradi so spet na svojih mestih in v sobi ni več vonja po plesni. Z nasveti so mu pomagali tudi delavci iz križnega hodnika. Čas hitro beži in tudi valentinovo je že za nami. Potrgali smo zadnje mandarine, ki so lepo dozorele. Nekateri jih imajo sicer za neužitne, ker so bolj kisle, pa vendar so »bio« in užitne; mi jih pridno pospravljamo. Br. Janez je obrezal drevje, kivije in trto. Ker je bila letošnja zima bolj huda, ni bil nič prepozen za to delo. To zimo je dobro občutila tudi naša blagajna, ker smo porabili več plina za ogrevanje, kot smo pričakovali. Upamo, da je sedaj pred nami prava pomlad. Pomladi smo se že veselili, pa nas novi val pandemije na nek način duši, nam ne pusti dihati. Tudi mi čutimo to, kar čutijo učenci po šolah – manjkajo nam srečanja. Seveda imamo srečanja, ampak samo preko Zooma, to pa ni isto kot v živo. Tudi večno preštevanje ljudi, ki prihajajo k sv. maši, da jih ne bi bilo preveč, da nas ne bi kaznovali, nam gre na živce. Do sedaj je še vse v mejah normale in zakona.

Naše bratsko življenje se je s prihodom p. Andreja malo poživilo. Navdušuje nas, da bi šli z njim na »supanje«. Jaz bi že moral imeti desko, ki bi bila vsaj 50 cm široka in dva metra dolga, a ne za stanje, temveč za sedenje. Takšnega »supa« pa še ni, potem

bi bil že boljši čoln. »Supal« pa je naš postulant Benjamin, ki je bil pri nas celih deset dni in br. gvardijan ga je uvajal v bratsko življenje in tudi v delo v kuhinji. Br. gvardijan bo poleti poskusil »supati«, ker bo takrat bolj topla voda, če bo izgubil ravnotežje. Sedaj je malo prehladno.

Jaz sem si sestavil žago, ki mi bo pomagala pri obdelavi lesa in deščic za nove hišice, ki jih bom spet uporabil za jaslice.

Sedaj pa naša velika prošnja. Pred veliko nočjo, tako upamo, vabimo brate na akcijo čiščenja križnega hodnika in vseh prostorov, ki so neposredno povezani s hodnikom. Tu bo ogromno dela in pesek boste lahko vzeli s seboj in ga porabili za jaslice.

Vidimo se skoraj, če ne iz oči v oči, pa preko Zooma. Vsem sobratom želi piranska samostanska skupnost zdravja!

p. Roman

Uredništvo Sporočil in bratje slovenske minoritske province voščimo piscu zgornjega prispevka vse najboljše ob njegovi 70. obletnici življenja, ki jo je praznoval 17. januarja 2021.

Še na mnoga leta! In upamo, da torta ni bila preveč sladka ...

Minoritski samostan sv. Vida

Pred kratkim, natančneje 12. marca, smo se v Sloveniji »spominjali« prve obletnice razglasitve epidemije koronavirusa. Verjetno si nihče ni mislil, da bo vsa stvar trajala tako dolgo. Utrujen od ukrepov in omejitev, ki jih prinaša virus, se verjetno marsikdo sprašuje, kdaj bo konec, do kdaj še ... Če ob tem pomislimo še na vse bolne in umrle ter na tiste, ki jih je bolezen tako ali drugače prizadela, se nam nehote vrine vprašanje, s čim smo si to zaslužili, je to kazen za ..., bo Bog pomagal, zakaj ne pomaga ipd. Čisto človeško. Nekje sem prebral, da je epidemija šola ponižnosti, saj smo ljudje pogosto trdno prepričani sami vase, v to, da držimo vse niti v svojih rokah. Epidemija pa to našo samozadostnost zruši kot hišico iz kart. Postavi nas na realna tla, pokaže krhkost življenja in nas hočeš nočeš povabi k temu, da »se ustavimo in razmislimo o vrednotah naše družbe, načinu življenja in predvsem smislu naših življenj«, kot je zapisal Anselm Grün. Ta premislek je za kristjana seveda poln upanja. Kristjani smo ljudje upanja in vsaka preizkušnja je priložnost za rast, za poglobitev v veri. Če kdo misli, da je to samo prazna floskula, ki jo duhovniki ponavljamo, ne razume smisla hoje za Jezusom. Ustavil se je pri velikem petku in ne zmore videti onkraj, proti zarji velikonočnega jutra. Brez tega pogleda pa je, kot piše apostol Pavel, naša vera prazna. »Če pa Kristus ni vstal, je prazno naše oznanilo, prazna tudi vaša vera« (1 Kor 15,14).

Življenje v samostanu in župniji tako na nek način »kroji« epidemija. Nekaj župnijskega življenja se je zato preselilo na splet. Tako ima p. Tarzicij vsako nedeljo ob 9.00 sveto mašo po Facebooku. Odziv je dober. »Udeležijo« se je tisti, ki v cerkev ne morejo ali pa ne upajo. Sveto mašo po spletu s pridom izkoristijo tudi birmanci, ki jo spremljajo v veliki večini. Kakšen morda samo za trenutek, da prisluhne evangeliju, kajti v njem se skriva odgovor na vprašanje, ki je birmancem zastavljeno na začetku svete maše. Na ta način voditeljem birmanskih skupin »dokažejo«, da so bili pri sveti maši. Četudi

jo gledajo samo zato, da dobijo odgovor na vprašanje, s tem vseeno prisluhnejo Božji besedi. Seme je vsejano. Kako bo pa rastle, ve samo Gospod.

Birmanci imajo za razliko od ostalih veroučencev verouk redno, vsak teden, in sicer preko Zooma. Pohvala njim za udeležbo in sodelovanje, predvsem pa birmanskim animatorjem za ves trud, ki ga vložijo v to, da skušajo mladim pokazati, da je življenje z Bogom lepo. Ostali veroučenci so skupaj s starši povabljeni, da doma tu pa tam prelistajo učbenik in delovni zvezek. Vemo, da so starši vedno prvi kateheti, kako zares pa vzamejo to svoje poslanstvo, je druga stvar.

V tem času so se na splet preselile tudi nekatere župnijske skupine, še posebej zakonci, ki imajo s p. Tarzicijem vsak mesec redna srečanja. Po začetnih tehničnih težavah, uvajanju v nove tehnologije so sedaj že pravi strokovnjaki.

V župniji in samostanu smo se veselili škofovskega imenovanja in posvečenja domačina p. Martina Kmetca. Veliko faranov si je škofovsko posvečenje ogledalo po televiziji oziroma na spletu. Ob tem seveda nismo pozabili moliti za p. Martina, predvsem za to, da bi zmožl po Jezusovem vzgledu biti pastir, ki bi bil vedno pripravljen dati življenje za svoje ovce. Vsi se že veselimo njegovega obiska v naši župniji, kjer bo letos vodil slovesnost na Janževo nedeljo. Priprave in dogovori za ta veliki dogodek so že v polnem teku.

V samostanu je življenje takšno, da seveda ni nikoli dolgčas. Pri nas za to posebej poskrbi naša Mici, samostanska muca. Ona skrbi, da nam ni dolgčas, mi pa jo v zameno razvajamo in cartamo. Hkrati se v samostanu intenzivno dogovarjamo glede urejanja vrta in okolice. Zasaditi bo treba živo mejo, posaditi travo in nekaj dreves. Golosek okrog našega samostana je posledica jesenskih vetrov. Čaka nas

tudi urejanje notranjosti samostana. Gre za velik in težak projekt, zato so tudi pogovori in dogovori težki, a z Božjo pomočjo in našo medsebojno potrpežljivostjo vse uspe.

Koronavirus zaenkrat še ni našel poti v naš samostan, bil pa je že čisto blizu. P. Jože je bil v stiku z okuženim, zato je 10 dni preživel v karanteni. Tudi ostala dva sva seveda pazila, da nisva imela nepotrebnih stikov z drugimi. Na koncu so bili vsi testi negativni. Bogu hvala. Je pa ta izkušnja vzpodbuda za vse, da se držimo ukrepov in molimo za konec epidemije.

Bliža se velika noč – praznovanje Jezusovega vstajenja od mrtvih, dogodka, ki je spremenil oziroma še spreminja svet in njegovo zgodovino. Kakšno bo letos praznovanje »na zunaj«, ne vemo, lahko samo ugibamo in upamo na najboljše. Kljub vsemu pa virus ne more ustaviti praznovanja v našem srcu. To je tisto praznovanje, ki ima pravi smisel. Če naše srce ni napolnjeno z Bogom, če naše srce ne praznuje, so vse ostale zunanje slovesnosti brez smisla in so samo gole »ceremonije«, ki so daleč od tega, da bi bile Bogu v čast. Dopustimo, da nas letošnje praznovanje Jezusovega vstajenja spremeni, da postanemo, kot sem prej zapisal, kristjani upanja. Jezus je vstal, da bi naše življenje imelo smisel in cilj – nebesa. In to je sporočilo upanja tudi v teh časih, ko je zaradi virusa marsikdo izgubil življenje. Tisti, ki živi z Bogom, življenja ne izgubi, ampak ga najde. Bog daj, da bi vedno zmogli najti Življenje. Blagoslovljeno veliko noč.

p. Anton Borovnjak

Minoritski samostan Svete Trojice

Dragi bratje in ostali bralci Sporočil. Od zadnjega zapisa iz naših Haloz se je marsikaj zgodilo. Nekaj od tega, kar ni pobegnilo iz spomina, bom tule »dol zapisal«.

Pretekli božič, zaznamovan s koronskimi omejitvami, smo v naši skupnosti obhajali v resnično družinskem krogu, ali bolj natančno povedano, v

»družinski daljici«, saj je to po definiciji črta, ki jo omejujeta dve točki. Nato pa smo po dolgem obdobju oddajanja svetih maš preko Facebooka iz katakomb našega samostana (kapela, ki je pokrita s signalom Wi-Fi, se namreč nahaja v kleti samostana) tudi na vzhodni strani Trojan pričakali odločitev naših škofov, da lahko pridemo na plano in smemo našo trojiško lepotic, župnijsko cerkev, odpreti za ljudi tudi v času bogoslužja, ne le za osebno molitev. 4. januar 2021 je torej dan, ko smo vse začeli znova in sprejeli odločitev: »Mašujeva samo še za ljudstvo in z ljudstvom.« Besede pa zahtevajo dejanja in tako sva se lotila zbiranja razkropljenih ovčic, ki so se razkropile po virtualnih pašnikih, in jih vabila nazaj v očetovo »stajo«. Počasi se torej vračajo na stari pašnik. Treba je priznati, da je paša na virtualnem pašniku pogosto bolj pestra in eksotična. Ampak kot pravi pregovor: »Človek lahko ves svet obteče, najboljši kruh doma se peče.« Takisto velja za sveto mašo. Bogoslužje se najbolj osebno obhaja doma. Na dan, ko so bile zapisane te vrstice, se je zbralo že toliko vernikov, da se je domači pastir močno vzradostil ob pogledu na čredo, ki je prisluhnila njegovemu glasu.

Letos v skladu z ukrepi ni bilo klasičnih obiskov in blagoslovov domov, zato sva domača pastirja sledila glasu ovčic in šla za njimi, hkrati pa jih tudi sama s svojim glasom klicala in vabila na daleč ter jih blagoslavljala. Ob tem sva s hvaležnostjo sprejela kakšen »klopčič volne« v dar. Lepo je videti veselje na obrazih, ko se znova snidejo pastir in skoraj odtujene ovčice.

Januar in februar sta minila v znamenju srečanj preko Zooma, in sicer tako na ravni province kot škofije, kjer pastoralna služba pripravlja tedenska srečanja, ki sva jih bolj kot ne redno spremljala. V župniji se je v tem času nadaljevala sezona pogrebov, v začetku marca pa smo imeli tudi poroko. Očitno toplo sonce že prebujala ljubezen v zraku, pa smo ju »zvezali«, preden se stvar ohladi. Tako kot smo ob prebujanju toplega sonca v cerkvi »vezali«, smo okoli cerkve in samostana po malem žagali, grabili in rezali. Počasi in preudarno, ni še gotovo ...

V drugi polovici februarja so bile predvidene duhovne vaje v Olimju, a so bile predstavljene za »60« dni. In ker se ravno tak čas rado zgodi, da zalogni več, je treba romati ... Pa sva šla – na obisk k Materi Olimski po milosti in »arcnije«. Pa še brate sva nekoliko obogatila s svojo bližino, oni pa naju z gostoljubjem.

Mesec marec se je pri nas začel zelo dinamično. V torek, 2. v mesecu, se je iz Assisija po šestipolletnem služenju ob grobu serafskega očeta Frančiška s hitro pošto »oče Clemens« vrnil domov v Slovenijo p. Janez Šamperl in se pridružil naši skupnosti. Naslednji dan je bil zaradi kirurškega posega v UKC Maribor več dni zadržan p. Benjamin. V času njegove odsotnosti se je okolica samostana ovila v dim. Vendar to ni bila posledica ministrantov in njihovega navdušenja nad uporabo kadilnice. Obiskali so nas lokalni gasilci. Prosili smo jih za pomoč pri ureditvi okolice in radi so se odzvali. Možje, hvala za pomoč.

Mesec marec gre h koncu, z njim tudi postni čas ... Dragi bratje in ostali bralci Sporočil! Čas pred nami je poln upanja. Karantena je podoba groba, v katerem tli življenje. In kakor je Gospod z lastno močjo premagal smrt in strl njene vezi, tako moremo tudi mi, z zaupanjem v Gospoda in upoštevanjem zapovedi ljubezni, ki nam vелеva tudi skrb zase in bližnjega, premagati prepreke in se veseliti življenja.

»Gospod je vstal! Gospod živi!« Vstali bomo tudi

mi, če bomo z Njim povezani! Naj vas Vstali razsvetli in opogumi, da boste njegove priče tukaj in zdaj.

p. Andrej M. Sotler

Minoritski samostan Matere Božje

Pater Danilo sporoča, da je jutri zadnji rok za oddajo prispevka za Sporočila. Čas res neusmiljeno teče. Od božiča sta minila že več kot dva meseca! Praznovali smo v domačem krogu. V cerkvi je p. Martin uredil jaslice, da ne bi mi in redki obiskovalci pozabili, da se je Kristus rodil za vse nas. Mariji in Jožefu ter Jezusu nismo naredili mask, smo pa jih sami redno nosili in vzdrževali razdaljo. Upam, da bodo naslednji božični prazniki ponovno »normalni«.

Življenje se počasi vrača tudi na Goro in v cerkev, ki je bila v času karantene bolj prazna. Ker ni več omejitve na občine, se vračajo turisti in drugi verniki, ki iščejo zavetje pri Gorski Mariji.

In kako smo preživljali ta čas bratje v samostanu? Lahko bi enostavno zapisal – vsak po svoje! Vsak ima svoje zadolžitve, ki jih opravlja po svojih močeh.

P. Vito je vojaški kaplan in je tako večino časa preživel v svoji službi, ki se začne rano zjutraj (vožnja do Ljubljane) in konča v mraku, ko prispe domov. Na srečo rad opravlja to službo; če je ne bi, bi verjetno že davno dal odpoved.

P. Martin se posveča delu v župniji. Da bi lahko posamezni verniki v cerkvi doživeli božične prazni-

ke, je marljivo pripravil in uredil jaslice, ki so bile letos nekaj posebnega, saj so sodelovali tudi otroci. Naredili so makete hiš in te so tvorile naselje ob jaslicah. Med pastoralnim delom je bilo kar nekaj pogrebov, druge dejavnosti pa so »počivale«. Verouk z veroučenci je pater izvajal na daljavo. Ukvarjal se je tudi s čiščenjem cerkve in okolice. V zadnjem času pa pospravlja in ureja zapuščene terase na Janžu.

P. Marjan se je ukvarjal s starimi zapisi in akti ter načrti. Popis vsega župnijskega in samostanskega gradiva je zaključen do leta 2006. Ko pa ni bilo gospe kuharice, je bil dežuren tudi v kuhinji.

Kako bomo praznovali velikonočne praznike, je še vprašanje. Na vsak način pripravljamo sebe in tiste, ki se udeležijo nedeljskih maš. Zaenkrat je obisk domačih vernikov bolj skromen – verjetno tudi zaradi omejenega števila. Popoldanske nedeljske maše pa so v tem postnem času primerno obiskane. To je na kratko o našem življenju na Gori. Pa drugič več!

Gorski bratje

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Bratje iz samostana v Olimju pošiljamo vsem bratom lep postni pozdrav. V času, ko je našo deželo in ves svet zadela pandemija nevarnega virusa, so tudi dogodki, ki bi bili zanimivi za branje, bolj siromašni. Pa vendarle se je tudi pri nas vedno nekaj dogajalo. Pojdimo najprej nazaj, v čas božiča in novega leta.

Božični prazniki nam tudi letos niso prinesli bele snežne odeje. A le pri nas ga ni bilo, večina Slovenije pa je dobila do pol metra snega. Patri so vsako leto v teh dneh hodili po župniji, da so prinesli v hiše naših župljanov blagoslov, mir, srečo in zdravje, ki nam ga deli novorojeni Odrešenik, a letos je bilo vse drugače. Le nekateri so nas povabili na blagoslov. Strah pred koronavirusom je velik.

Tudi letos so našo cerkev krasile dvojne jaslice: Kličkove standardne slovenske jaslice so bile posta-

vljene v kapeli sv. Frančiška, ob oltarju Jezusovega trpljenja in smrti pa sta jih postavili članici našega ŽPS, Irena in Jožica. Bile so preproste, a izražale so bistvo božiča. Sporočale so nam, naj se vsi čim bolj približamo Jezusu, odrešeniku vseh ljudi, ki so Bogu po volji.

Za božične praznike sta nas z obiskom razveselila tudi naša farana, upokojena duhovnika iz župnije sv. Eme, ki sedaj stanujeta v naši župniji. To sta Janez in Mirko Krašovec. Povabili smo ju na božični blagoslov in božično večerjo. Vzdušje je bilo prisrčno, imeli smo lep pogovor.

Po prazniku Sv. treh kraljev nas je obiskal sneg. Snežilo je sicer celo dopoldne, a ko se je temperatura dvignila, se je sneg hitro stopil, ostalo ga je le za vzorec. Zato pa pridno dan za dnem sprejemamo klice po telefonu in elektronska sporočila. Ljudje z vseh koncev domovine potrebujejo naša zdravilna zelišča in druge pripravke. Tako na dan odpravimo na pošto od 25 do 30 paketov. Tudi na hrvaško pošto oddamo na teden do 10 paketov.

V mesecu januarju je imel rojstni dan tudi naš p. Jože Lampret, ki je vstopil v 73. leto svoje mladosti, saj se mu leta skoraj ne poznajo. Zato so mu patri, župnijski sodelavci in tudi sodelavke, ki rade priskočijo na pomoč pri vsakodnevnih delih v samostanu in njegovi okolici, poklonili dve

veliki košari sadja iz vseh logov. Seveda mu je gospodinja naredila tudi lepo in zelo okusno torto, mi pa smo jo pojedli.

Svete maše imamo letos v zimskem času le v cerkvi, čeprav zaradi umetnin in znamenitih lesenih zlatih oltarjev ni ogrevana. Obisk vernikov ni ravno spodbuden, ob nedeljah prihajajo le najbolj zvesti farani in tisti, ki so s samostanom bolj povezani ali aktivni pri župnijskem delu.

Verouk za veroučence naše župnije zaradi nevarnosti širitve koronavirusa letos poteka le preko elektronskih sporočil, ki jih oba kateheta, p. Ernest in p. Danijel, pošiljata svojim veroučencem. Ti naredijo naročene domače naloge in jih spet pošljejo nazaj po elektronski pošti. Ker se zdravstvene razmere s koronavirusom ne izboljšujejo, bo verjetno pouk potekal le po elektronski pošti vse do pozne pomladi.

Potres konec decembra in v januarju, ki je zelo prizadel hrvaško mesto Petrinja, je naredil škodo tudi v naši cerkvi. Med potresom je odpadlo precej ometa na zunanji vhodni steni cerkve, na stropu pa so se pokazale posamezne razpoke. Morali smo poklicati zavod za restavracijo sakralnih objektov, ki je svetoval, kako se bo popravila škoda na koru in na stropu cerkve. To bomo skušali urediti v mesecu maju. Stopili smo v stik z zidarstvom Tolič, ki nam je že v preteklosti obnavljalo fasado cerkve in samostana.

Zadnji teden v januarju bi morali imeti gvardijani v samostanu Olimje svoje dvodnevno srečanje z defnitorijem, a je bilo zaradi korone preneseno na Zoom. P. Ernest, ki se ga je redno udeleževal, nam je zatrdil, da je bilo duhovno bogato in dejavno. Upa, da bo prineslo v bodočnosti velike duhovne sadove. Če se bo situacija z virusom korone začela umirjati, bomo kmalu dobili tudi goste, ki bodo stanovali v romarskem domu in z veseljem vstopali v našo cerkev, kjer bodo poiskali duhovno hrano za svojo dušo, pa tudi v našo zeliščno lekarno, kjer jih br. Jože že čaka z zdravilnimi čaji in tinkturami.

Februar je prinesel v naše duhovno življenje zadnji praznik božične dobe – svečnico in z njo praznik

Bogu posvečenega življenja. Letos se ni mogel praznovati tako slovesno kot druga leta, saj nas še vedno ogroža covid-19. Letos smo se kar sami ob jaslicah spominjali dneva, ko se je v srcu porodila želja, da bi se posvetili samo Bogu in živeli za evangeljske ideale. V ponedeljek, 8. februarja 2021, smo imeli provincialni dan preko aplikacije Zoom. Srečanje je potekalo v dopoldanskem času. Na srečanju so bile predstavljene nove Konstitucije, ki so čisto sveže (pred nekaj dnevi) prišle iz tiskarne in našle pot tudi v naš samostan.

Pomlad je blizu, tako v nas kot v naravi, kjer so se že pokazale prve trobentice in prvi zvončki, ki naznanjajo novo življenje. Kakšna lepa simbolika: zima se umika, novo življenje zacveti tako v srcih kot v naravi. Sv. Janez Vianej je rekel: »Duša, polna milosti, je kakor večna pomlad.« Mesec februar je vedno tudi v znamenju slovenskega kulturnega praznika. Nova vlada za dobro slovenskega naroda prav slovenski kulturi namenja veliko časa in prostora ter skuša ljudem privzgojiti tradicionalne slovenske kulturne vrednote. Tako je tudi izzvenela slovesna akademija ob Prešernovem dnevu.

Duhovne vaje za naše patre v samostanu Olimje, ki bi morale biti v februarju, smo predstavili na poletne mesece, ko bo manj nevarnosti za okužbe s korono. Dan celodnevnega češčenja Svetega rešnjega telesa ali klečanje, kot rečejo v Olimju, je bil tudi letos zadnjo nedeljo v februarju. Češčenje je bilo nekaj časa v kapeli romarskega doma, zaključek s sveto mašo pa v cerkvi. Češčenju so se popoldne z molitveno uro pridružili tudi romarji iz drugih župnij, ki že nekaj let zadnjo nedeljo v mesecu posvetijo češčenju usmiljenega Jezusa. Sredi meseca februarja je uršulinka s. Štefka Klemen že spraševala, kdaj lahko pripelje v romarski dom na duhovne vaje skupino molivcev za duhovne poklice. P. Ernest jo je poslal vprašat za mnenje g. nadškofa Cvikla, ki pa je dejal, da ga skrbi nevarni virus, ki je začel svojo smrtonosno pot s Kitajske po vsem svetu. Svetoval ji je, naj z duhovnimi vajami počaka še kak mesec. Koronavirus še vedno ogroža naša življenja. Trenutno je cepivo na voljo za vse zdravstveno osebje, tudi

za šolnike in tiste, ki imajo veliko stikov z ljudmi. Še vedno veljajo posebni predpisi tudi za tiste, ki se udeležujejo nedeljske svete maše. Naša župnija je temu virusu zaradi mnogih romarjev in turistov iz domovine in tujine veliko bolj izpostavljena kot druge, zato smo navodila naših škofov oznanili pri maši in napisali tudi na vrata naše cerkve ter na našo spletno stran. Postni čas ima tudi letos svojo postno akcijo z naslovom 40 dni brez alkohola. V naši vinogradniški župniji je ta akcija še posebej aktualna.

Zadnji teden februarja je nastopilo zelo lepo, sončno in toplo vreme. Prišel je čas, ko bo treba urediti okolico našega samostana. P. Ernest in p. Danijel sta se odpravila na naš zeliščni vrt, da pregledata zelišča in druge zdravilne rastline, kako so prezimile. Vse sta tudi popisala in kmalu bomo začeli s prvimi posegi na vrtu. Treba bo urediti gredice in na novo postaviti tablice, na katerih je napisano ime rastline v slovenskem in latinskem jeziku ter kratek zapis o tem, za katere zdravstvene težave se uporablja. Upajmo, da se zima v marcu ne bo vrnila.

26. februarja smo proslavili tudi 74. rojstni dan našega kronista Francija, ki vsako leto znova ohranja spomine na naše skupno življenje in bivanje v olimskem samostanu. Dobil je torto. Konec februarja in v začetku marca so se sprostili nekateri ukrepi, ki so preprečevali ljudem, da bi lahko odšli iz svoje občine v drugo občino ali pokrajino. To se je takoj poznalo tudi pri nas v Olimju. K br. Jožetu v zeliščno lekarno so prišli že prvi obiskovalci in tako se je naša trgovina z zelišči spet odprla.

Postni čas je za vse nas priložnost, da se s sveto spovedjo, molitvijo, križevim potom in sveto mašo lepo pripravimo na letošnje velikonočne praznike. Kakšna bo letošnja velika noč in kaj bo z obiskom vstajenjske procesije in svete maše, je v božjih rokah. O tem bodo odločili naši škofje po navodilih vladnih uslužbencev in zdravniške stroke.

Vstopili smo v mesec posta in v pripravo naših faranov ter nas samih na velikonočne praznike. Žal je tudi letos še vedno med nami virus korone, ki se kljub cepivu, ki je že na voljo, širi in mutira ter ogroža naša življenja. A življenje gre dalje in lepi dnevi nam govorijo, da med nas nezadržno prihaja pomlad. Zvončki, trobentice in druge pomladne cvetlice že lepšajo podobo naših travnikov in vrtov. Opominjajo nas, da je čas, da tudi v naših srcih in dušah pride do pomladnega očiščenja grehov in napak. Naj bo Kristusova zmaga nad grehom in smrtjo tudi naša zmaga, da bomo letos drug drugemu prav tako lahko zaželeli: »Kristus je vstal, vstanimo tudi mi in zaživimo kot velikonočni kristjani.«

p. Jože Lampret in sobratje

Minoritski samostan sv. Maksimilijana Kolbeja

Kazalo je že, da bo predčasna pomlad, saj so se iz zemlje prikazali zvončki, trobentice, krokusi (žafra-ni), telohi, marjetice itd. Toda kmalu se je obrnilo in postalo hladneje. Zima torej ne popušča. Prav je tako, saj je praznik sv. Matija šele 24. februarja, ko se led tali ali pa naredi.

Za zadnjo številko Sporočil smo iz Ljubljane poslali štiri poročila. Tokrat bomo bolj skromni. Med pomembnejšimi dogodki naj omenim diakonsko posvečenje p. Klemna Slapšaka, ki je bilo na dan nedolžnih otrok, 28. decembra 2020, popoldne ob štirih v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Posvečevalec je bil ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. Bogoslužje je potekalo po določenih predpisov v času »koronavirusa«. Po maši smo pripravili srečanje sorodnikov na skromni večerji v samostanski obednici.

Diakon p. Klemen Slapšak je od provinciala dobil dekret za službo diakona do nove maše, in sicer v župniji sv. Petra v Ljubljani. Čeprav je te dni celjska škofija dobila novega škofa, dr. Maksimilijana Matjaža, bo po vsej verjetnosti p. Klemna Slapšaka v duhovnika posvetil naš sobrat, nadškof in metropolit v Izmirju (Turčija), p. dr. Martin Kmetec, ki bo takrat na obisku v Sloveniji. Kraj in datum posvečenja še nista določena. Dogovori še potekajo.

Življenje v samostanu in v župnijah poteka v skladu z epidemiološkimi pravili. To pomeni, da smo

v glavnem doma in se varujemo pred okužbo. Do sedaj še nihče ni bil okužen. P. Franc Murko in p. Vladimir Rufin Predikaka sta bila že cepljena, nekateri smo bili testirani in zaenkrat negativni.

Župnija sv. Petra je s finančnega vidika prevzela obnovo avle (prostora pred župnijsko pisarno). Obnovo je tako kot že dve leti prej obednico zasnoval arhitekt Matija Suhadolc. Obnova poteka počasi, vendar smo sedaj tik pred zaključnimi opravili. Ob prihodu v samostan so vsi navdušeni nad prenovljenim prostorom. Kako to sedaj izgleda, ne bomo razlagali, pač pa ste povabljeni na obisk v Ljubljano.

Postulant Benjamin Ostroško napreduje na svoji poti poklicanosti za redovnega brata. Nekaj dni v mesecu februarju je preživel v samostanu sv. Frančiška v Piranu, pozneje pa bo odšel še v samostan bl. Antona Martina Slomška v Olimje.

Naš samostan je imel čast pripeljati p. Janeza Šamperla iz Italije v Slovenijo po sedmih letih njegovega bivanja v Assisiju. Iz Assisija so ga pripeljali do parkirišča pod svetiščem na Vejni (Monte Grisa) nad Trstom. Ob čakanju na prihod p. Janeza sva p. Slavko Stermšek in diakon p. Klemen Slapšak izmenično obiskala Marijino svetišče in molila za srečno vrnitev v domovino. Po prihodu smo preložili osebno prtljago p. Janeza iz italijanskega v slovenski kombi, ki je last slovenske minoritske province. Po kratkem slovesu smo se nemudoma odpeljali v Ljubljano. Po skromni večerji v našem samostanu pa sta iz Ljubljane pot v samostan Sv. Trojice v Halozah nadaljevala le diakon p. Klemen in p. Janez. Toliko za to številko Sporočil iz Ljubljane.

Voščimo vam lepe, srečne in milosti polne velikonočne praznike.

Bratje iz samostana sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani

Minoritski samostan sv. Antona Padovanskega

V prejšnji številki Sporočil nismo ničesar napisali o naši skupnosti, sedaj pa se oziramo nekoliko dlje nazaj.

V septembru je v našo skupnost prišel p. Damjan in lepo smo zaživali bratsko življenje. Lepo vreme nam je omogočalo lepe jesenske pohode. 27. septembra je 60 birmancev, ki so spomladi zaključili 7. in 8. razred, prejelo zakrament, birmovalec je bil generalni vikar g. Lojze Kozar. Izredno prijetno in umirjeno vzdušje. V cerkvi samo birmanci z botri, vsi ostali pa zunaj, okrog stare in nove cerkve.

3. oktobra je bila zadnja prva sobota v mesecu, ko smo še imeli romarski shod (sicer brez procesije z Marijinim kipom po sveti maši). To soboto smo imeli po sveti maši tranzitus – spomin prehoda sv. Frančiška Asiškega iz zemeljske v nebeško domovino. Zelo lep obisk vernikov od blizu in daleč, polna cerkev.

V oktobru so kljub omejitvam restavratorji v stari cerkvi pričeli s pregledovanjem fresk. Podrobno so fotografirali in popisali vsak detajl. Ob tem je bil v severni steni ladje, v freski poslednje sodbe, najden vzdan relikviarij z relikvijo. Zaenkrat ostaja tam.

Kmalu so nas omejili na našo občino. Zaprle so se cerkve in tudi verouk je prešel na daljavo. Srečanja zakonskih skupin smo ohranjali preko spleta. Ena zakonska skupina pa je v tem času kar na preizkušnji. Koronačas je naredil svoje. Patri smo ponovno maševali po že sprejetih namenih, a za zaklenjenimi vrati, vsakokrat ob 7.30 zjutraj. Tokrat smo omogočili vernikom, da so lahko med tednom ob 18. uri prišli k svetemu obhajilu in po božji blagoslov. Vsako nedeljo je bila sveta maša na kanalu lokalne televizije TV Idea, katere direktor je naš faran.

Kaplan in župnik sva 2. novembra sama blagoslovila pokopališča in grobove v župniji. V cerkvi smo organizirali delitev svetega obhajila par ur v dopoldanskem in par ur v popoldanskem času. Zelo lepa udeležba tako domačih vernikov kot tudi faranov iz drugih župnij. Precej vernikov se je po telefonu najjavljalo, da bi v župnijsko pisarno prišli

k sveti spovedi in k svetemu obhajilu, kar smo jim omogočili.

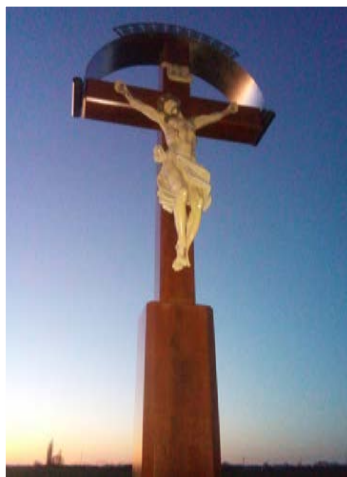
Na večer pred 1. adventno nedeljo so tudi letos požrtvovalni turniški možje postavili ogromen adventni venec pred župnijsko cerkvijo. Tudi po vaseh v župniji so v adventu 2020 poleg kapel postavili velike adventne vence. V dneh pred božičem smo ljudem omogočili spoved (in sveto obhajilo) v veroučnih učilnicah. Tri dni sta bila vsaj dva patra cel dan na voljo. Lahko rečemo, da je bila župnija, kar se tiče spovedi, pripravljena na praznike.

Jaslice v cerkvi smo tokrat postavili mežnarica Emica, župnik p. Toni in kaplan p. Andrej. Domačini so po vaseh postavili jaslice pred kapelami ali pa sredi vasi. P. Toni in p. Andrej sva jih blagoslovila v tišini, ob večernih sprehodih (še preden je nastopila policijska ura). Samostanske jaslice pa je dopolnila naša muca.

Novo leto smo pričakali brez kakšne posebnosti. Po prijetni večerji in pogovoru smo odšli k počitku. P. Damjan je odšel na krajši dopust domov.

V začetku januarja smo zopet lahko imeli svete maše z ljudstvom. Ker bi lahko bilo ob nedeljah pri maši veliko vernikov, smo se odločili, da imamo na ta dan osem svetih maš (za vsako vas posebej in dve maši za Turnišče ter eno sveto mašo pri klarisah). Tako se število vernikov nekoliko razporedi in ne bi bilo nevarnosti za kakšno inšpekcijo na vratih.

Februarja smo v vasi Gomilice postavili novo znamenje, križ z razpelom. V prejšnjega se je zaletel avtomobil in ga podrl. Izkazalo se je, da sta bila tako križ kot korpuz dotrajana. Za les je poskrbel eden od domačinov, korpuz pa je pripeljal gospod dekan s Poljske.

Našo perutnino smo morali zaradi inšpekcije oziroma nevarnosti ptičje gripe preseliti v zaprte prostore. Februarja so se izvalili tudi naši prvi piščančki, ki že lepo rastejo.

V našem samostanu je bila 22. februarja redna seja defnitorija. Bili smo počaščeni.

V januarju se je zdravstveno stanje p. Franca poslabšalo. Urediti je bilo treba plenice in poskrbeti za nego. Nego in zdravstveno oskrbo je prevzel p. Toni, sprehode in klepete ob kapučinu p. Damjan, večerje in tablete čez dan pa p. Andrej. Stekli so tudi

pogovori o nadaljnji oskrbi in morebitni prestavitvi. Tako se je p. Franc 2. marca preselil v samostan sv. Petra in Pavla na Ptuj. Odhajal je zelo zadovoljen in vesel. Najbolj nesrečna pa je muca Minka, ki še vedno žaluje za njim. Računamo, da ga bomo, ko se bodo stvari malo izboljšale, pripeljali v Turnišče, da se bo tudi uradno poslovil od župnije.

Ker so dovoljene svete maše z ljudstvom in je naša cerkev dovolj velika, smo uvedli svete maše za posamezne razrede. Potekajo namesto verouka. Odziv je zelo lep, tudi veliko staršev tako prihaja k sveti maši. Z zaskrbljenostjo pa zremo na velikonočne praznike, kako bomo izpeljali vse obrede in tako omogočili čim večjemu številu vernikov duhovno oskrbo.

Kristus prihaja tja, kjer se zdi, da je vse zaprto, da nas popelje naprej in nam z veliko nočjo prinaša odrešenje. Sprejmimo ga.

Bratje iz Turnišča

Generalna kustodija Svetega samostana svetega Frančiška v Assisiju
Manjši bratje minoriti

Assisi, 22. februar 2021
Prot. št. 21-0000035
Cl. 6.0.2

Br. Janezu Šamperlu
in v vednost br. Igorju Salmiču, prov. ministru
Minoritski trg 1
2250 Ptuj
Slovenija

Dragi br. Janez,

dobro se spominjam dneva v mesecu septembru leta 2014 ob tvojem prihodu v Assisi, prvih besed, ki sva jih izmenjala, in zadovoljstva, ki sem ga izkusil ob ponovnem snidenju, saj sem te že pred tem spoznal v Sloveniji in cenil vse to, kar je bilo pod tvojim vodstvom in z ustvarjalnostjo narejeno v lepih samostanih in cerkvah v Piranu in na Ptujski Gori, ki sta tebi in meni zelo draga kraja.

V teh letih je moje spoštovanje do tebe dodatno zraslo, ko sem spoznaval (in v kakšnem primeru samo zaslutil, čeprav praviš, da poznam tvoj jezik!) mnoge tvoje darove.

V tem kratkem pismu ni mogoče opisati vsega natančno in razčlenjeno, a bi se kljub temu rad spomnil vsaj nekaj stvari.

Z občudovanjem se spominjam tvoje ideje in uresničitve lepega peš romanja od Assisija do Rima, kjer nas je bilo navzočih deset bratov iz treh Frančiškovih redov; šlo je za izkušnjo poti edinosti, občestva in evangelizacije, utrujenosti in prijateljstva. Ko smo prislunili tvojemu daljnovidnemu predlogu, smo si lahko že jasno predstavljali, kaj bomo potem doživeli: znamenja, ki smo jih nesli s seboj, srečanja s skupnostmi, pričevanja, pot, nujno organizacijo ...

Z veseljem se spominjam tvoje ideje, načrta in uresničitve razstave o Duhu Assisija, kjer si imel ogromno dela (... in koliko dela si zaupal drugim!). Tukaj je zelo razvidno, kako ti je ta tema pri srcu ... in razumem tvojo žalost nad tem, da se jo tako malo goji ravno v Assisiju in Italiji.

Z veseljem se spominjam skupnih potovanj v Slovenijo in različnih kulturnih, rekreativnih in kulina-ričnih dogodkov ... Tako sem lahko spoznal brate in samostane ter cenil njihovo odlično gostoljubje.

Z naklonjenostjo se spominjam tvojega kratkega bivanja v Bologni, ko sem bil tam gvardijan. Tam si se želel izpopolnjevati v italijanščini, da bi tudi v tem jeziku lahko podelil bogastvo svojih literarnih in pesniških del.

Z obžalovanjem se spominjam, da tvoja lepa intuicija – sicer s še potrebnimi dopolnitvami – glede Rivortorta kot kraja sprejemanja mladih romarjev v Assisi ni mogla biti uresničena.

S prisrčnostjo in hvaležnostjo se spominjam slovenskih prostovoljcev, tvojih prijateljev, ki so postali tudi naši prijatelji, njihovega zagnanega dela v oljčnem nasadu in njihove spoštljive vključitve v samo-stansko življenje.

Spominjam se – in to je zame stvar zadnjih mesecev – tvojega odločilnega doprinosa h kustodiji v zadnjem štiriletju, ko si bil defnitor in predsednik komisije za kulturo in komunikacijo, kjer si včasih naletel na kakšno oviro pri sodelavcih.

Upam, da ta zadnja leta, ki si jih preživel v Assisiju, vzbujajo v tebi pozitiven in dragocen spomin, h kateremu se boš lahko pogosto vrnil in ti bo opora pri tvojem nadaljnjem življenju v provinci, kjer se boš lahko še naprej daroval tako, kot si to vedno storil.

Gospodu se zahvaljujem, da je kustodiji podaril tvojo pomenljivo in marljivo navzočnost, in se ti iz vsega srca zahvaljujem za vse, kar si nam dal, tako tukaj v Svetem samostanu v mnogih službah (kot spovednik, spremljevalec in vodnik skupin, dežurni v baziliki) kot tudi v samostanu Chiesa nuova, kjer si prispeval pomemben delež pri delikatnem delu ustanavljanja medobediencialne skupnosti, ter tudi v Rocca Sant'Angelu, kjer si spremljal majhno sestrsko skupnost Adveniat na njeni poklicni poti. V imenu vseh se ti opravičujem, če včasih z naše strani ni bilo dovolj pozornosti do tvojih upravičenih potreb.

Hvala za vse, kar sem omenil, in še za mnogo drugega. Vem, da to lahko storim v imenu vseh bratov. In ne pozabi, da boš tukaj vedno našel gostoljubnost očetove hiše!

Želim ti, da bi z močjo in zvestobo, ki te odlikujeta, še naprej živel bratsko življenje in pastoralno delo, v upanju, da te bom lahko ponovno srečal tudi v samostanu, kamor te bo dodelila pokorščina. Ostanimo duhovno povezani v imenu in z blagoslovom svetega Frančiška in v spremstvu angelov, ki so ti tako dragi.

Gospod naj ti nakloni mir!

br. Marco, kustos

IZ NAŠIH MISIJONOV

Kazahstan

Dragi bratje in vsi, ki prebirate te vrstice! Od praznovanja božiča pri nas ni bilo veliko revolucije, predvsem zaradi vremena in temperatur do -40°C in vetra. To na srečo sicer ni močno vplivalo na življenje v mestu. Kljub upoštevanju omejitev zaradi virusa smo uspeli izpeljati nekaj srečanj in akcij.

Bil sem vesel, ker me je presenetil mail in me spomnil, da sem pred 15 leti na štefanovo vzel slovo v Sostrem in odletel v misijone. Kako hitro mineva čas. Pet let v Vietnamu in sedaj že 9. leto v Kazahstanu. Boga prosim, da bi vsa ta leta prinašal blagoslov v srca ljudi, ki jih srečujem.

Po božiču smo se najprej na srečanju dekanata zbrali skoraj vsi duhovniki, sestre in bratje. Voščili smo si ob prazniku in ob lomljenju kruha drug drugega prosili za odpuščanje za vse, kar je bilo slabega v preteklem letu.

Na žalost se letos nismo uspeli srečati z luterani na vsakoletnem srečanju ob novem letu in božiču. Upam, da bo naslednje leto lažje oz. da se uspemo srečati že letos za veliko noč.

Praznovanje novega leta je bilo bolj tiho, saj smo ga prvič praznovali brez sester, pridružili pa so se nam nekateri farani, ki živijo sami. Nadaljevali smo s praznovanjem mojega rojstnega dne. Po njem sem se z otroki odpravil na duhovne vaje. Ponavadi smo v teh dneh obiskali tudi dom starejših in jim kaj zapeli ter s seboj pripeljali sv. Nikolaja, a letos to ni bilo mogoče, ker obiski še niso bili dovoljeni. Tudi

v pustnem času smo za otroke pripravili srečanje ter napekli krofov (upam, da so jim bili podobni) in palačink (po pravoslavni tradiciji). V času praznovanja sv. Cirila in Metoda (14. 2., valentinovo) smo imeli srečanje za mlade v skupini Samuel, za tiste, ki hočejo dejavno živeti v svojih župnijah. Zbralo se je 25 mladih in voditeljev. Trenutno se v župniji trije mladi pripravljajo na prejem zakramenta spovedi in prvega obhajila (na praznik velike noči).

V začetku januarja je bilo tudi srečanje skupine DČS (čistih src) za mlade. Tja sem odpeljal mladino in se po poti nazaj zapeljal do Makinska, kjer delujejo sestre usmiljenke (ki so živele tudi pri nas), da bi jim pomagal na zimskih počitnicah za otroke in hkrati počakal, da sem našo mladino odpeljal domov. Hkrati sem še maševal za sestre, ker je bil duhovnik odpeljan v bolnišnico. V ponedeljek smo imeli lepo srečanje z otroki, potem pa je sledil šok, ker je bil duhovnik pozitiven na testu za covid-19. Počitnice so bile odpovedane in sestre so bile zaprte v karanteni, sam pa sem se vrnil domov in bil v izolaciji do drugega negativnega testa sester, da ne bi ogrožal bratov in faranov. Na srečo nas virus ni obiskal. Verjetno se pri sestrah nisem mogel nalesti virusa, ker je pri njih v domu ,prevroč', da bi preživel (seveda virus). Ker so jim slabo naredili novo ogrevanje, imajo sestre na hodniku 9°C stopinj, v kuhinji in jedilnici pa 12°C , ker se tam tudi kuha. V sobah si pomagajo s kaloriferjem, da lažje prenesejo vse skupaj. Za umivanje pa so jim ti ,eksperti' priključili bojler za 30 litrov. To poletje jim bo treba pomagati, da rešijo ta problem. Škof jim je sicer

decembra med obiskom obljubil, da jih bo obiskal strokovnjak.

Dan pred praznikom posvečenega življenja (2. 2. 2021) smo imeli srečanje vseh iz Franciškovske družine. Zaradi vremena na žalost nekateri niso mogli priti na srečanje, zato smo na prazne stole povabili našo mladino. Med srečanjem smo si izbrali tudi svetnike za letošnje leto, in to za vsakega posameznika ter za vsako skupnost. Sestra klarisa je prosila za molitev, da bi lahko kmalu prišle sestre iz Indije in Bangladeša ter napolnile samostan, saj je trenutno ostala sama in se trudi, da bi bil samostan kmalu končan. V njem se da že živeti, saj so sobe in kuhinja urejene. Imajo začasno kapelo, ker tista, ki bo namenjena adoraciji, še ni končana. Prej so jim pri delu pomagali predvsem prostovoljci s Poljske, ki pa sedaj ne morejo priti.

Na sam praznik posvečenega življenja je naš kandidat tudi uradno začel predpostulat. Z nami bo ostal do avgusta, in če bo mogoče, bo šel potem v Moskvo v postulat. Pred dnevi pa je klical kustos in povedal, da se vrača tudi postulant, ki je bil že

na Poljskem v postulatu in ga je prekinil ter se vrnil domov. Po letu molitve (pomagal je v centru za odvisnike globoko v stepi) in premišljevanja je sprejel odločitev, da se še enkrat poda po poti sv. Frančiška. V prihodnjih dneh pričakujemo, da pride k nam. Tako bom začasno tudi magister dvema postulantoma.

Pred kratkim sem bil na srečanju škofovih svetovalcev. Pogovarjali smo se o praznovanju leta sv. Jožefa. Škof želi 19. marca posvetiti škofijo sv. Jožefu in vabi vse duhovnike in redovnike v župnijo sv. Jožefa k maši, na posvečenje in kosilo. S praznovanjem svetega leta družine pa še malo zamujamo (predvsem zaradi enciklike *Amoris laetitia*). Pripravljamo pa se na praznovanje 20. obletnice obiska papeža Janeza Pavla II. v Kazahstanu. Septembra, če bo vse v redu, bo to velik dogodek za škofijo in ves Kazahstan.

Povabil bi vas, pa sam ne vem, ali bi bilo sploh možno priti. Ne vem, ali bom lahko letos prišel domov na počitnice, ker se je trenutno težko vrniti nazaj. Mogoče bo šlo, če bodo cepilni potni listi in bo potem lažje leteti. Naši škofje v škofiji trenutno odsvetujejo tako potovanja kot cepljenje.

Pri gradnji delamo korake naprej in upamo, da bomo letos lahko začeli z gradnjo. Še vedno pa iščemo gradbenika (v ‚penziji‘), ki bi bil pripravljen pomagati pri nadzoru gradnje, ker od nas ni nihče strokovnjak na tem področju. Če poznate katerega, se močno priporočamo. Lahko pride s svojo ženo. Imamo prostore, da ju nastanimo, dogovorili se bomo tudi, kako se jima lahko zahvalimo za pomoč (poleg postelje, hrane in letalske karte).

Kljub temu da je papež prestavil srečanje za mlade na jesen, smo se dogovorili, da organiziramo škofijsko srečanje tudi spomladi, v času spomladanskih počitnic in ob praznovanju kazaškega novega leta – nauriz. Trenutno zbiramo prijave in pripravljamo program. Kot se spodobi, smo za temo vzeli sv. Jožefa. Istočasno pa bo v teh dneh potekal teden za zaščito življenja, katerega zaključek bo povabilo za duhovno posinovljenje nerojenega otroka 25. 3. Gre za to, da se za otroka moli devet mesecev, do božiča, ko molivec v cerkev prinese belo vrtnico v

spomin na rojstvo otroka, za katerega je molil.

Naj ob koncu omenim, da smo imeli pred dnevi tudi vizitacijo našega generalnega asistenta br. Tomasa. Ker fizično ni mogel biti prisoten, smo se z njim srečali 'online'. Še sreča, da je uspel priti lansko leto tik pred začetkom karantene in videti, kako živimo. Naj povem, da je bil večinoma zadovoljen s tem, kar je videl in slišal. Na srce pa nam je položil, naj se trudimo še naprej pričevati z našim (mednarodnim) bratstvom in delamo na tem, da smo si bratje in prijatelji.

Hvala za potrpljenje pri branju teh vrstic. Upam, da sem uspel vsaj malo opisati, kako je pri nas. Ob koncu pa bi želel v imenu nas treh zaželeti blagoslova in veselja ob praznovanju velike noči.

V imenu bratov iz Kazahstana
p. Miha B. Majetič

København

Dragi bralci Sporočil!

Pred nami je praznovanje velike noči, ko se spominjamo Kristusovega zmagočnega vstajenja od mrtvih. Gre za največji dogodek odrešenjske zgodovine, ki je spremenil svet. Lahko rečem, da še vedno spreminja svet in konec koncev tudi človeka. Na nas pa je, koliko se damo preoblikovati. K temu nas vabi postni čas, v katerem živimo. Vedno znova nam je dana priložnost, da se dobro pripravimo na Gospodovo vstajenje in tako z Vstalim postajamo tudi mi novi, spremenjeni ljudje. Če želimo zares živeti novo življenje, ki nam ga podarja Kristus, moramo živeti svoj odnos z njim. Živeti skupaj s Kristusom in drug z drugim pa se trudimo tudi mi na našem misijonu.

Kot sem zapisal v zadnjih Sporočilih, smo še pred božičnimi prazniki imeli veliko upanja, da jih bomo lahko kolikor toliko normalno praznovali. A vlada je tik pred prazniki zaostri ukrepe glede obhajanja bogoslužja v cerkvah. Poleg tega, da se je močno omejilo število prisotnih vernikov pri maši, morajo le-te trajati največ 30 minut, in to brez petja. Ker

je naša cerkev majhna in bi tako lahko sprejela le 25 vernikov, pa tudi zaradi ostalih omejitev smo se v župniji odločili, da bomo božične maše obhajali slovesno, a brez udeležbe vernikov. Vse maše smo prenašali v živo po spletu. Ker tudi po novem letu vlada ni omilila prej navedenih ukrepov, smo po praznikih omogočili našim vernikom kratko nedeljsko mašo, ki ji sledi slovesna maša s petjem, ki jo prenašamo preko spleta.

Vsi večji dogodki, načrtovani v tem letu, so žal odpadli. Kljub temu pa smo s škofom msgr. Czeslawom Kozonom na praznik Svetih treh kraljev blagoslovili hišo in s tem tudi naš samostan. Po blagoslovu je sledila še slovesna večerja pri škofu.

Ko pišem ta članek, smo že skoraj na polovici postnega časa. V župniji imamo tudi duhovno pripravo na veliko noč. Ob petkih z verniki molimo križev pot in ga prenašamo v živo. Kako bomo praznovali velikonočno tridnevje in veliko noč, še ne vemo. Kolikor bo le mogoče, bomo vernikom omogočili fizično udeležbo pri bogoslužjih.

To je bil le en kratek utrinek iz dogajanja na severu. Želim vam blagoslovljene velikonočne praznike. Naj vstali Kristus spremeni naša srca, da bomo tudi mi sposobni biti Kristusove priče, biti priče njegovega vstajenja.

p. Tomaž Majcen

ODMEVI

Diakonsko posvečenje br. Klemna Slapšaka

Brat Klemen Slapšak OFMConv je bil v ponedeljek, 28. decembra 2020, popoldne ob 16. uri v cerkvi sv. Petra v Ljubljani posvečen v diakona. Posvetil ga je ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Pri posvetitvi so bili navzoči še: provincialni minister p. Igor Salmič, Rok Metličar, upravitelj celjske škofije in župnik župnije Laško, od koder je naš sobrat Klemen, stric Jože Hrastnik, župnik v Mežici, p. Janez Ferlež, ki je prepeval litanije vseh svetnikov, nadškofijski tajnik Boštjan Prevc, diakon novomeške škofije Janez Meglen in domači patri ter postulant Benjamin Ostroško, ki je opravljal službo ministranta. Ceremonijer in razlagalec obreda diakonskega posvečenja je bil p. Vladimir Rufin Predikaka, bolniški kaplan. Bogoslužje se na koru z glasbo in petjem popestrili odlični glasbeniki Dušan, Lucas in Peter.

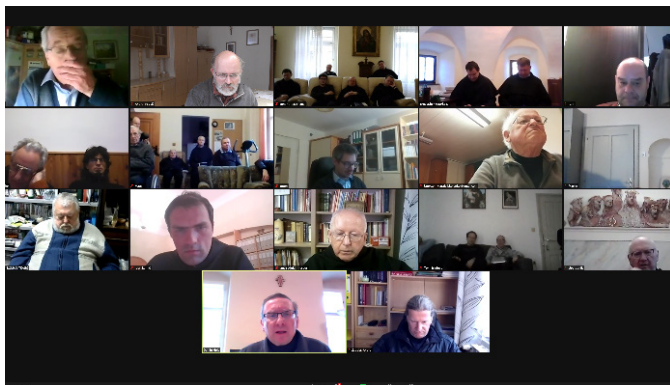
Pri posvetitvi so bili navzoči le sorodniki p. Klemna Slapšaka in nekaj povabljenih gostov. Po slovesnosti v cerkvi so se sorodniki in povabljeni zbrali na večerji v samostanski obednici. Pogostitev je pripravila naša samostanska skupnost. Povabljeni so se po večerji še precej časa zadržali v pogovoru in prijetnem vzdušju.

p. Slavko Stermšek

Provincialni dan

Bratje slovenske minoritske province smo imeli 8. februarja 2021 dopoldne, na slovenski kulturni praznik, svoj tradicionalni provincialni dan. Ker v tem času še vedno veljajo zdravstveni ukrepi, ki nam preprečujejo, da bi se srečali ter ta dan obhajali »v živo« in obenem gradili tudi bratstvo, smo ga izvedli preko družbenega omrežja oz. računalniške aplikacije Zoom, ki omogoča vsaj sliko in zvok. Tako smo bili lahko vsaj virtualno povezani. Provincialni dnevi so običajno namenjeni trajni vzgoji bratov,

zato je vsako leto temu primerno izbrana tudi tema. Letos se nam je ob izidu slovenskega prevoda prenovljenih Konstitucij vsebina ponudila kar sama. Zdelo se nam je primerno, da jih predstavimo bratom tako vsebinsko kakor oblikovno. Prov. minister p. Igor Salmič, ki se je udeležil izrednega generalnega kapitlja leta 2018, na katerem je bilo potrjeno novo izvirno besedilo v italijanskem jeziku, je najprej predstavil strukturo te naše tako imenovane minoritske »ustave« in nove vsebinske poudarke, ki jih je v njej zaslediti. Prav tako je izpostavil bogastvo duhovnih uvodov, ki izhajajo iz Frančiškovih osnovnih virov, ter bistveno spremenjene člene glede na stare Konstitucije.

Še posebej se je ustavil ob tretjem poglavju, ki govori o bratstvu. Peto poglavje, ki govori o vzgoji, je predstavil p. Janez Kurbus. Osnutek poglavja je pripravila mednarodna komisija za vzgojo, ki je besedilo posredovala mednarodni komisiji za revizijo Konstitucij, katere član je bil p. Janez. Na koncu je p. Danilo Holc na kratko predstavil načrt in potek revizije besedila Konstitucij, ki je trajala kar nekaj let in v katero so bili vključeni vsi bratje reda. Prav tako je predstavil prevajalsko delo do izida ter nekaj

zanimivih podrobnosti, ki so spremljale prevajanje. Izrečena je bila zahvala vsej ekipi, ki je dolgo časa delala na tem projektu. Izid Konstitucij posledično narekuje še prevajanje generalnih statutov, pripravo provincialnega statuta in direktorija za vzgojo ter pripravo ostalih dokumentov, povezanih s tem. Dela je torej še precej.

Bratje so bili ob sklepu srečanja tudi spodbujeni, da bi Konstitucije radi vzeli v roke, jih brali in dovolili, da Sv. Duh po njih v smislu trajne vzgoje oblikuje njihovo življenje.

p. Danilo Holc
prov. tajnik

SAMOSLAN ŽUPNIJA	ŠTEVILO VERNIKOV	NEDELJNIKI	KRSTI	POROKE	POGREBI	OBHAJILA	PRVOOBHAJANCI	BIRMANCI	MINISTRANTI
Ptuj - sv. Peter in Pavel	4500	300	17	6	41	17000	32	28	14
Ptuj - sv. Jurij	3500	250	30	7	44	10000	11	25	10
Ptuj - sv. Ožbalt	6800	189	15	3	59	5000	37	24	15
Dornava	2000	100	6		18	6000	21	45	7
Videm	4650	205	34	1	47	15000	33	1	15
Sveta Trojica - Podlehnik	1780	100	12	2	20	6000	8	17	10
Ptujska Gora	950	115	15	10	14	6000	6		5
Olimje	480	96	13	6	5	7000	6	2	7
Ljubljana - sv. Peter	7000	125	4	3	36	13500	10		14
Bolniška župnija	2500		11			3000			
Piran		35				3000			
Turnišče	4090	800	40	5	55	27000	36	60	15
Leskovec	980	115	9		19	2160	11	6	12

SAMOSTAN ŽUPNIJA	KARITAS	PEVSKI ZBOR			OFS	ZAKONCI		TISK			OSTALE SKUPINE
		otroški	mladinski	odrasli		skupine	pari	Družina	Ognjišče	Mohorjeve	
Ptuj - sv. Peter in Pavel	18	9		27	14	2	15	6	5		molitvena: 24
Ptuj - sv. Jurij	10	9	43	45		1	6				biblična, molitvena
Ptuj - sv. Ožbalt	18				17	4	28	12	25		vera in luč, skavti
Dornava	6	18	7	20	9			4	30	4	biblična: 6; molitvena: 18
Videm	18		7	38	21	2	10	20	25	3	biblična, molitvena
Sv. Trojica - Podlehnik	9				2	1	5	2	2	2	
Ptujska Gora	12	16		28				10	30	20	
Olimje	8			24		1	4	10	24	1	molitvena: 50
Ljubljana - sv. Peter	8	11	8	25		2	13	8	8	5	biblična, molitvena
Bolniška župnija								100	100		
Piran					17			2	3	1	
Turnišče	18	30		25		3	15	50	240	6	biblična: 12; molitvena: 15
Leskovec	6	16		20				1	10		molitvena: 6

Jezus je stopil mednje in jim rekel: »Mir vam bodi!« Potem je rekel Tomažu: »Daj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren.«

prim. Jn 20,26-27

Vsem želimo blagoslovljene velikonočne praznike!

Bratje minoriti